

УКРАЇНЬСЬКА ПРАВОСЛАВНА
ЦЕРКВА В США
видає
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЬСЬКИХ
ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ

ВІРА

FAITH

UKRAINIAN ORTHODOX
CHURCH OF THE USA
published by
UNITED UKRAINIAN
ORTHODOX SISTERHOODS

Рік XXXIII, ч. 1 (129) січень-березень 2008 January - March Vol. XXXIII, #1 (129)

1974 - FAITH

*Охорона традицій УПУ,
поширення інформації про культурні
та історичні досягнення і звичаї
українського народу!*

VIPIA - 2008

*Preservation of the traditions
of the Ukrainian Orthodox Church and
witnessing to the cultural and historical
achievements of Ukrainian people!*

**ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ
ПРАВОСЛАВНИХ СЕСТРИЦТВ У США
ІМ. СВ. КНЯГІНИ ОЛЬГИ
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА У США
UNITED UKRAINIAN ORTHODOX
SISTERHOODS OF THE USA
UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH OF THE USA**

President:

Nadiya Mirchuk

Spiritual Advisor:

Protopresbyter William Diakiv
Archimandrite Daniel (*Zelinsky*)

EXECUTIVE BOARD

Honorary President:

Valentyna Kuzmycz

Honorary Members:

Olha Hlynska
Johanna Staroschak
Raisa Zelinsky

Vice Presidents:

Olha Antochy
Nadia Brushenko
Sophia Bilinsky
Natalia Posewa

Secretary:

Marianna Zadojany

Treasurer:

Olha Krywolap
221 Edridge Way
Catonsville, MD 21228

Financial Secretary:

Nina Czechulin

Culture & Education:

Luba Shevchenko
Olga Zeleznock

Organization Committee

Christina Taschuk
Ala Trochymchuk

Auditors:

Kateryna Hucul
Valentyna Hohl
Anastasia Hrybowych

ЗМІСТ - CONTENTS

Великопосне Архипастирське послання	3
Great Lent Archpastoral Letter	4
Гляньмо в очі своїй душі - <i>Ірина Стецька</i>	5
Learning Forgiveness in Narnia - <i>Eric Simpson</i>	6
Healing and Peacemaking	7
Таємниця хреста	8
Великий піст у житті християнина - <i>Влодко Хіцяк</i>	9
Healing and Monasteries - <i>Mother Raphaela</i>	10
Шлях брехні - <i>Оксана Бігун</i>	12
Життєві аксіоми - <i>Клим Волоський</i>	13
Українська архітектура на щаблі сучасності - <i>Віктор Соченко</i>	14
Спогади про Владику Всеволода - <i>Надія Брюшенко</i>	16
Mitred Protopriest John Mironko of Blessed Memory! -	17
Заповітний ідеал української душі - <i>Сергій Шумило</i>	19
I Remember... - <i>Nadiya Mirchuk</i>	22
75-ліття Голодомору - <i>Ольга Змага-Хоролець</i>	23
Шістдесятиліття подружнього життя І. і Л. Гуликів	24
Report of the President of the UUOS at the Metropolitan Council	25
Нам пишуть...	26
Світлій пам'яті Євдокії Лімонченко - <i>о. Олексій...</i>	28
Світлій пам'яті Галини Ільченко - <i>Родина</i>	29
Світлій пам'яті Ользі Масник - <i>О. Матула</i>	30
Donations-Пожертви	31

Editor-in-Chief

Archimandrite Daniel (*Zelinsky*)
PO Box 495
South Bound Brook, NJ 08880
E-mail: ViraFaith@aol.com

Головний редактор:

архимандрит Даниїл
(*Зелінський*)

Редакційна колегія:

Валентина Кузьмич,
Оля Матула

Адміністрація "Віри":

Надія Мірчук
110 East Cedar St.
Livingston, NJ 07039
Tel: (973) 992-6479

Річна передплата: 20 дол. — у США,
25 дол. — для пересилання в Україну

*Редакція застерігає за собою право
скорочувати статті та виправляти мову.
Статті, підписані прізвищем автора,
висловлюють його власні погляди, а не
погляди Редакції.*

ПОСТІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ПРАВОСЛАВНИХ ЄПИСКОПІВ ПОЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ

Великий Піст 2008 р. Б.

*“Не відверни лиця Твого від мене, бо я страждаю.
Зглянься на душу мою і спаси її”.*

Так звучить прокімен на Вечірні у Неділю Прощення. Царські ворота зачинені, Адама з раю вигнано, а ми, діти Божі, послідовники Христа – Світла світу – розпочинаємо цьогорічну Великопосну прощу.

Наша Церква- Мати знає, що її діти часто-густо обтяжені земними справами, речами *“...що їх їсть їржа, їдять молі і крадуть злодії”*. Знову і знову ми підпорядковуємо наше життя повністю світським турботам, а Боже духовне творіння, покликане бути образом Божим і віддзеркалювати Його, „створене для того, щоб бути в постійному єднанні з Богом – себто людину – відсуваємо на задній план. Очевидно, що ми маємо зобов'язання щодо наших родин. Певно, що ми заняті нашою працею, нашими школами та нашою товариською діяльністю. Але рід у тому, що ми всі ці справи ставимо на перше місце, а наше духовне “Я”, покликане бути “світлом для світу” і засвідчувати Христа, або й стати мучеником за Нього, залишається “десь там” поза нашими щоденними турботами.

“Десь там!” Наша Церква-Мати, свідомо цього, і тому щорічно визначає певний час для відновлення, для оживлення, воскресуючи ті прекрасні, бездоганні охрещені душі, що є носіями Світла Христового. Чудовий період покаяння! Покаяння вимагає, щоб кожний з нас виголосив: *“Душе моя, душе моя, устань, устань, чого ти спиш? Пробудися!”* Він вимагає, щоб, беручи приклад із Закхеї, з Блудного сина та з усіх постатей Святого Письма, які на першому місці у своєму житті ставили бажання побачити Лице Господнє і тому звільняли себе від усього, що зв'язувало б їх із щоденними турботами.

Ми “...підносимо наші душі” постійною молитвою, утворюючи за допомогою утримання від усього, що може нас знищити, всередині нас порожнечу, яку заповнюємо дарами милосердя: постачанням їжі голодним, води для погашення спраги, одягу для нагих, та допомагаючи тим, що караються у в'язницях - всякого роду в'язницях -, а особливо у в'язниці самотності. Чи ж ми не

прирікали при хрещенні бути такими “носіями Світла Господнього”? А все ж, дуже часто нас відволікають від цього земні турботи і приємності.

Ідімо ж тією “прямою але вузькою” стежкою, що зветься “Великим Постом”, прямуймо нею до нашого дійсного покликання – шукання Господа Бога і перебування з Ним у всі дні нашого життя. Великий Піст нагадує нам, що ми створені для того, щоб віддзеркалювати Божественну уяву, Світло Христове любов'ю, дбайливістю, обняттям страждуючих, мирним і гармонійним життям та стриманням наших облудних язиків.

Биймо ж покірно поклони перед Хрестом Господнім, Владикою і Спасителем нашим та прославляймо Його Світло, що сяє з спорожнілого гробу.

Ми, що покликані Господом нашим Ісусом Христом до служіння Йому як ваші Архипастірі, молимося щоб у цей святий час усі ми відчули дійсне, християнське покаяння. Нехай Світлий Празник славного і переможного Воскресіння Христового застане кожного з нас готовим і охочим нести Світло Христове всім людям та бути гідним знаряддям за посередництвом якого це Світло просвітить інших.

В постійній молитві за вас,

+ КОНСТАНТИН,

Митрополит Української Православної Церкви в США і в Діаспорі,

+ ІВАН,

Митрополит Української Православної Церкви Канади,

+ АНТОНІЙ,

Архієпископ Української Православної Церкви в США,

+ ІОАН,

Архієпископ Української Православної Церкви в Діаспорі, Єпархія на Австралію й Нову Зеландію,

+ ЮРІЙ,

Архієпископ Української Православної Церкви Канади,

+ ЄРЕМІЯ,

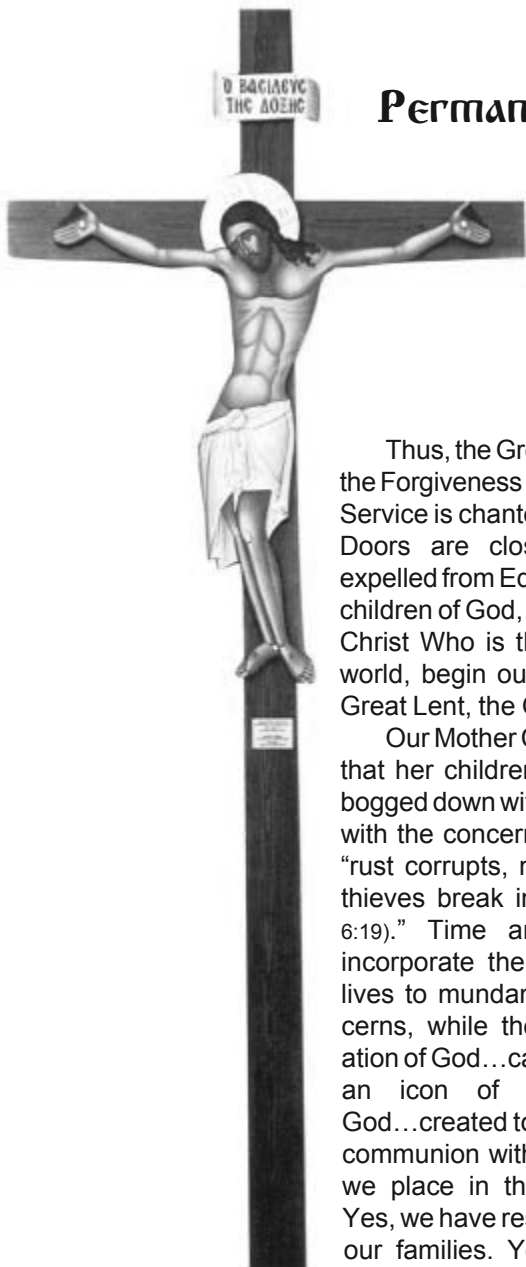
Єпископ Української Православної Єпархії на Південну Америку (УПЦерква в США),

+ АНДРІЙ,

Єпископ Української Православної Церкви в Діаспорі, Західньо-Європейська Єпархія.

Віра

Permanent Conference of Ukrainian Orthodox Bishops Beyond the Borders of Ukraine

Great Lent 2008

*"Turn not your face away from me, for I am afflicted.
Tend to my soul and speedily heal it" (Ps 26:9)."*

Thus, the Great Prokimen of the Forgiveness Sunday Vesper Service is chanted as the Royal Doors are closed. Adam is expelled from Eden, and we, the children of God, the followers of Christ Who is the Light of the world, begin our pilgrimage of Great Lent, the Great Fast.

Our Mother Church realizes that her children too often get bogged down with the temporal, with the concern of things that "rust corrupts, moths eat, and thieves break in and steal (Mt 6:19)." Time and again, we incorporate the totality of our lives to mundane earthly concerns, while the spiritual creation of God...called upon to be an icon of or to reflect God...created to be in constant communion with God – man – we place in the background. Yes, we have responsibilities to our families. Yes, we are so involved with our work, our schools and our social activities.

We do not deny the necessity of such concerns. However, all of these responsibilities are placed in the foreground, whereas man, the spiritual being, who is called upon to be the "light of the world" and to be a witness and even a martyr for Christ is, oh, somewhere "out there" beyond our daily concern.

Somewhere out there! Our Mother Church realized this and annually sets aside for her children the Great Lent as a time for renewal, a time for resuscitation, a time for resurrecting the beautiful and spotless Chrismated souls who are the "light-bearers of Christ". The wonderful season of repentance! Repentance demands that each of us must declare – "Sleep not, but arise my soul" – taking the examples of Zacchaeus, the Prodigal Son and all that the Holy Scriptures offer us, those who place in the forefront of their lives the desire to see the Face of God, and release themselves from everything that would shackle them to the here and now.

We "raise our souls" by praying unceasingly, by creating a vacuum within ourselves through

abstinence from that which would destroy our being and filling that vacuum with the gifts of charity: food to feed the hungry, water to quench the thirst, clothing for the naked, reaching out to the other that is shackled in any kind of prison, most especially the prison of loneliness. Did we not all take the baptismal oath to be such "light-bearers for our Lord"? Time and again we are distracted by earthly cares and pleasures.

Let us take "the straight and narrow path", which is the calling of Great Lent, our true calling, seeking God and being with Him every second of our lives. Great Lent reminds us that we have been created to reflect the Divine Image, the Light of Christ, through loving, caring, embracing all who suffer, living in peace and harmony and stilling the deceitful tongue.

Let us prostrate ourselves in humility before the Cross of our Lord, Master and our Redeemer and glorify His Light that proceeds from the Empty Tomb. We, who have been called by Our Lord Jesus Christ to this ministry as your Archpastors, pray that in this holy season we all shall experience true and genuine Christian repentance. May the celebration of Christ's Glorious and Victorious Resurrection find each of us prepared and committed to having our 'light shine before all men', worthy instruments through which His true Light may illuminate others.

Those who pray for you unceasingly,

+ **CONSTANTINE**

Metropolitan, Ukrainian Orthodox Church of the USA and in Diaspora

+ **JOHN**

Metropolitan, Ukrainian Orthodox Church of Canada

+ **ANTONY**

Archbishop, Ukrainian Orthodox Church of the USA

+ **IOAN**

Archbishop, Ukrainian Orthodox in Diaspora,
Eparchy of Australia and New Zealand

+ **YURIJ**

Archbishop, Ukrainian Orthodox Church of Canada

+ **JEREMIAH**

Bishop, Ukrainian Orthodox Eparchy of South America

+ **ANDRIY**

Bishop, Ukrainian Orthodox Church in Diaspora,
Eparchy of Western Europe

Гляньмо в очі своїй душі

Ірина СТЕЦЬКА

Коли серед молоді заходить мова про піст, відразу постає ціла низка заборон: не можна співати і веселитися, не можна танцювати, не можна, не можна...

Але чомусь не прийнято говорити про те, що дає нам цей час.

Один із найперших "каменів спотикання" — відмова від музики і танців. Скажімо, з якою метою молода людина йде на дискотеку чи слухає музику? Це — один із найлегших способів забути свої проблеми.

Проте людина не може жити таким порядком, який часто закладає собі молодь: спочатку — нагромадження проблем, потім — "відривання" від них. Людський мозок деколи потребує часу для аналізу проблем, для пошуку способів, щоби їх розв'язати. Для цього й маємо піст.

Піст — час суворий і важкий: він вимагає великої душевної напруги, хоча тіло залишається відносно спокійним без танців і дискотек. Піст — час дуже добрий для переміни власного життя, для того, щоби глянути в очі своїй душі. Ми виховані в традиції, що піст — це утримання від певних страв, слухання музики, від гучних забав і співу. Але суть не в цих зовнішніх ризах. Піст мусить бути часом особливого панування нашої душі над тілом.

Кожен може по-різному ставитися до таких утримань: для одних це просто "спортивний інтерес", для інших — справжня жертва заради ближнього, для ще когось — бажання бути приємним Богові. Зі слів святого Апостола Павла робимо висновок, що кожен із цих варіантів може бути прийнятним: "Відкиньмо всякий тягар і гріх, що так легко обмотує, і біжімо витривало до змагання, що призначене нам, вдивляючися пильно в Ісуса, який замість радості, що перед ним була, витерпів хрест, на сором не звертаючи уваги..." (Євр.12, 1-2). Для нас уже звичними, але, признаймося, не дуже прийнятними є повчання про те, що піст — це наше співпереживання з Христом у Його муках, щоби потім воскреснути разом

із Ним до нового життя. Ці повчання повторюються з року в рік. Ми роздумуємо над ними. Але зазвичай наш "сеанс побожності" триває лише півтори години на тиждень, у неділю, бо на більше не маємо часу або потреби.

Молодь ХХІ століття страждає на дивну і небезпечну недугу — неможливість узгодити своє життя з Євангелією.

Щоби досягти цього, маємо піст. Це час, аби зупинитися, взяти до рук Святе Письмо, роздумати над кожним реченням і раптом зрозуміти, що оце тут — нарешті — вирішення проблеми, яка так довго не дає мені спокою...

Є дуже гарна приказка: *Господь хоче, щоби його храм будували з любові, а люди зносять каміння...* Ми приносимо до Нього

свої тіла, а думки залишаються в наших проблемах, за порогом храму.

Пам'ятаймо, що наш Бог є Богом любові. І Він є там, де ми робимо Йому місце. Від нас залежить: буде Він серед нас, чи ні.

Піст маємо для того, щоби здмухнути порох зі своєї душі.

Dear Sisters: please accept my deepest thanks for your generous gift.

A college education is, and has always been, very important to me and your stipend toward my tuition is greatly appreciated.

I am very heartened by your recognition of my efforts in our Church community.

*Christine Stryzak,
Fallston, MD*

Віра

5

Learning Forgiveness in Narnia

by Eric Simpson

Recently I took my son to see the film version of C.S. Lewis novel, *The Lion, the Witch and the Wardrobe*. More than its message of redemption, the film, like the book, powerfully illustrates the simplicity of forgiving others. The younger brother, Edmund, betrays his brothers and sisters through lies and deceit, but once redeemed by the sacrifice of Aslan, he is forgiven, and humbly reconciled with them.

There have been times when I have struggled with my concept of forgiveness. I have thought of it as the absence of punishment, not seeking to punish others for the sins they have committed against me. This is a good beginning, but I think it falls short of understanding what authentic forgiveness is, and what it can become. Forgiveness is not an absence; it is the presence of something that eradicates all pain, and that destroys barriers of communion. It is more than a negative extension of mercy; it is an active energy radiating from the presence of love. True forgiveness yearns for something more than mere restraint.

When a person repents, as does Edmund, he should certainly be forgiven, which includes refraining from punishment. One problem that results from seeing forgiveness as an absence rather than a presence is the idea that one might attempt to forgive without the presence of divine love. It is possible to refrain from punishing another person without actually forgiving him. Having been traumatized, deeply wounded, one thinks he should forgive, but does not seek or find the healing that can only be found in the

presence of love. One might not authentically forgive just as one might not really repent. We may think we can relent from punishment but continue to judge the person who has hurt us.

Love that forgives is not primarily an emotion, nor is it merely the absence of punishment, but it is the presence of divine personality. This kind of love cannot exist without self-knowledge, which provides one with the ability to know the other, the subject of one's love. The love of God is a consuming fire; love always seeks to eradicate barriers to communion. It is radical in its willingness to completely release others from their offenses.

This doesn't mean that one needs automatically to trust an offender again, putting him or her in a position where re-offense is possible, in order to truly forgive. An obvious illustration might be the habitual cycle of abuse that occurs in domestic violence cases. Through divine love, a victim can authentically forgive the person who has been abusive without reconciliation.

If someone harms my kids, I may be empowered by Christ to forgive, but that doesn't mean I'm going to let them hang out with my kids again. In such cases, certainly a person must prove himself to be repentant over time before responsibility in the relationship is returned, if it is ever returned, or before trust is regained. Trust is earned. Yet authentic forgiveness strives for the mutual knowledge that defines love, and for spiritual reconciliation.

If we truncate our understanding of forgiveness so that it becomes a negative act, the withdrawal of punishment rather than the full

...in Narnia

release of the person who has injured us, authentic repentance and reconciliation become more difficult. A person can no longer simply repent, cannot experience a change or transformation of heart, cannot turn away from sin, cannot go and sin no more as did the woman caught in adultery, cannot come to his senses as did the prodigal son. Edmund would not be crowned Edmund the Just, the twisted personality that has been made straight, but he would have to spend years proving himself, perhaps indefinitely, before being allowed into the court of his brothers and sisters, which may be understood as spiritual reconciliation in the kingdom of God. The prodigal son would be given into the care of his elder brother, who would not punish him, but would not give him the fatted calf either.

Simplicity of heart and true freedom results when I forgive others. It actually allows me not only to love my neighbor as myself, but to love my enemy, the person who continues to wound me and is not repentant. Forgiveness annihilates bitterness, and liberates my relationship with God.

I remember often that unless I forgive others, I will not be forgiven by God. Also, I know that forgiveness, like repentance, is a gift. When it comes to complex situations, there are degrees of forgiveness. What is just in each case depends on the persons involved – in the measure of faith each has and the grace each person is given. In any case, however, there is no border dividing offenders from forgivers. We are all offenders and we are all forgivers. Repenting and forgiving is like walking, the daily exercise of grace. We have the saints and martyrs to uphold us and serve as examples.

Sometimes I think that forgiveness is really the easiest thing in the world to do because it does not depend on the person who is being forgiven, or on any outside circumstance (such as whether or not the person seeks it), but it is entirely dependant on my own interior state and willingness to forgive. By the same token, forgiveness is sometimes the most difficult thing in the world to do, and impossible if I do not constantly seek to be transformed by the presence of love. It takes this presence to authentically repent. It is also necessary to truly forgive.

Eric Simpson is a freelance writer. He lives in Lawrence, Kansas, where he is a member at St. Sophia Orthodox Church.

Healing and Peace- making

Christ healing the blind man
wood engraving by Eric Gill

We are called by Christ to be peacemakers. Those who make peace are witnesses to the Kingdom of God and are regarded by Christ as God's own children. We see in Christ's life a constant witness to what peacemaking involves and, paradoxically, the dangers to which one is exposed by refusing to be anyone's enemy. Another word for peacemaking is healing. What peacemakers attempt to do in a sick society is similar to what physicians attempt to do in caring for the sick. Sickness is a kind of war within the body just as division, injustice, crime, violence, conflict and war are social illnesses. The peacemaker is someone working to heal damaged or broken relationships, whether in the home, the community, the work place, between religious groups in conflict, and between nations. In this issue of *In Communion* we are looking at aspects of illness, healing and peacemaking.

The engraving above, in recalling Christ's healing of the man born blind, is also a reminder of a more widespread blindness: our inability to see the image of God in those around us. May Christ heal our eyes.

St. Ambrose of Milan, a bishop of the fourth century, uses the metaphor of healing in this passage from an essay on the duties of the clergy: "Some ask whether, in case of a shipwreck, a man of wisdom should have first right to a plank rather than an ignorant sailor. Although it seems better for the common good that a wise man rather than a fool should survive shipwreck, yet I do not think that a Christian, a just and a wise man, ought to save his own life by the death of another; just as when he meets with an armed robber he cannot return his blows, lest in defending his life he should stain his love toward his neighbor. The verdict on this is plain and clear in the books of the Gospel. 'Put away your sword, for whoever lives by the sword will perish with the sword.' (Mt 26:52) What robber is more hateful than the persecutor who came to kill Christ? But Christ would not be defended from the wounds of the persecutor, for He willed to heal all by His wounds."

Таємниця хреста

Великий Піст спрямовує наші думки до хреста Христового. Нам буває важко зрозуміти зв'язок, який може бути між ганебною смертю Невинного та нашим спасінням. Одвічно ми звикли бачити наші стосунки з Богом юридичним способом. Французький теолог С. Люннет нагадує нам про те, що справедливість Бога – це передусім Його вірність у дотриманні обітниць, які Він добровільно дав усьому людству.

Мене ще вчили, що Син Божий мусив стати чоловіком, щоби понести за нас кару, яку ми заслужили нашими гріхами. Мусив бути й Богом, бо образа вимірюється величиною ображеного, а оскільки ображеним став Бог, то тільки Бог може цю образу винагородити.

Ісус помер на хресті задля нашого спасіння, але, щоби краще зрозуміти сенс Його смерті, мусимо спершу зрозуміти, що означає спасіння. В цьому можуть нам допомогти стародавні християнські письменники, великі Отці Церкви. Отож, для них найважливішим є не те, що Ісус терпить, але те, що через Нього ми стаємо дітьми Божими – йдеться тут про справжнє "обожествлення" людини. Ким тоді є Ісус, що міг нас таким чином відкупити?

Намагаючись зрозуміти щось із цієї таємниці, найчастіше думаємо по-людськи. По-людськи плачемо над розп'ятим, по-людськи уявляємо собі справедливість Бога. Схожої помилки допустилися перші учні Ісуса. Мандруючи стежинами Палестини за своїм Учителем, переконувалися, що Він є тим очікуваним Месією. Коли заповідав їм своє терпіння і смерть, нічого цього не розуміли. Апостол Петро, який публічно визнав свою віру в Його месіянську гідність, дозволяє собі розігнати "чорні думки". Чує тоді страшні слова: "Геть, сатано, від мене!", "Ти мені спокуса, бо не думаєш про Боже, а про людське" (Мт. 16, 23). Власне, через це "мислення по-людськи" Петро зневірився по смерті Ісуса. Не обманював, коли переконував, що радше помре, ніж Його відречеться (Мт. 26, 35). Був готовий на смерть, але з мечем у руці. Тим часом Ісус сказав йому вкласти цей меч у піхви. І сам також не намагався захищатися.

Юда розумів, здається, так само. Тридцять срібняків не були великою платнею. Але він так дивовижно швидко змінив рішення: ще Пилат не винів вироку, а він уже повісився, кинувши срібняки в святині. Якби мав намір справді довести до смерті Ісуса, то в майбутньому мучився би під тягарем докорів сумління. Але цьому зрадникові вистачило, що Ісус зовсім не намагався боронитися. Юда був упевнений, що коли з'явиться охорона святині, його Вчитель проявить свою силу, об'явиться, врешті, як очікуваний Месія, знищить усіх і здобуде весь світ для вибраного народу. Свою зраду думав здійснити як провокацію, щоби змусити Ісуса до дій.

Для того, аби хоча б частково зрозуміти сенс Христа по-Божому, а не тільки по-людськи, треба намагатися краще зрозуміти Ісуса та Його науку. Його наука – це не тільки слова, але й кожен Його крок, жест, усе, що чинить, терпить і приймає, а також і те, як чинить, терпить і приймає. З огляду на це, багато може сказати нам великий гімн, котрий святий Павло наводить у 2 розділі Послання до филип'ян. Читаємо там, що Ісус "применшив себе самого, прийнявши вигляд слуги", "Він понизив себе, ставши слухняним аж до смерти, смерти ж хресної". Дивує нас послухництво Того, хто сказав про себе: "Я і Отець – одно" (Ів. 10, 30).

Суперечність є тільки поверхою. Якщо занадто часто бачимо в послусі

протиставлення свободі, робимо так тому, що не розуміємо значення двох слів: свободи і любові. Свобода не полягає в тому, щоби робити те, чого мені хочеться, а лише те, чого справді хочу. А кожна гідна цього любов природним способом прямує до з'єднання, до якого провадить передусім з'єднання волі. Однак любов прагне хотіти того, чого хоче той, кого любить. В людській любові це інколи буває небезпечно. З Богом такої проблеми нема. Цей безмежний послух Сина є просто досконалим проявом Його любові, як і Його повної єдності з Отцем.

В Євангелії від св. Івана Ісус часто повторює: "Отець у мені, і я в Отці" (пор. Ів. 10, 38; 14, 8-11, 20; 17, 21, 23), але нам важко зрозуміти, що Він хоче цим сказати. Можливо, тут допоможуть Його слова з Архієрейської молитви, коли, вмираючи, Він промовляє до Отця: "І все моє — Твоє, Твоє ж — моє" (Ів. 17, 10). А "все моє — Твоє" означає тут не тільки "все, що маю", але також "все, чим я є". Така спільнота життя та любові називається грецькою κοινωνία, латинською communio, що ми перекладаємо як Причастя. Для нас Причастя — це передусім наша участь у Євхаристії, але це, власне, є початок нашої участі у довічному Причасті Триєдиного Бога.

Бог є Любов, як говорить св. Іван (1 Ів. 4, 16). І тому Ісус, будучи об'явленням любові Отця в житті людини, міг надати своєму людському життю тільки одну форму — форму життя, відданого, без зайвої любові до інших, любові, що йде до кінця (Б. Рей, пор. Ів. 13, 1). У великій проповіді про Хліб Життя Ісус звертається до натовпу: "Як мене Отець живий послав, і я Отцем живу, так і той, хто споживає мене, житиме

мною" (Ів. 6, 57). Наші переклади звичайно пишуть тільки "через Отця" і "через мене", але вжите тут маленьке грецьке слово *dia* означає як "через", так і "для".

Для Ісуса воля Отця є "їжею" (Ів. 4, 34), джерелом сили і навіть самого існування. Кожною хвилиною живе Він тим, що Отець Йому дає і чого від Нього очікує, а також кожної хвили, аж до останнього подиху на хресті і добровільно прийнятої ганебної людської смерті Він повністю відданий "для Отця". Однак не вбачаймо в цій смерті тільки терпіння (наче Отець любувався терпінням Сина!). Вона є передусім остаточним відкриттям, повним виразом безмежної любові, досконалим прийманням і віддаванням. У житті людини Ісус є завжди

Тим, ким є одвічно, оголошуючи нам таким чином таємницю одвічного Сина і таємницю Триєдиного Бога. Тому Ісус може казати, що Отець є в Ньому, а Він в Отці. А якщо ми будемо жити так, як Він, через Нього і для Нього, то будемо залучені до цього свята, до цього танцю нескінченної любові. Однак Бог створив нас на свій образ, щоб ми цілою нашою людяністю, цілим нашим психофізичним "я" прямували, навіть підсвідомо, до того неустанного "приймання і давання", яке, будучи суттю любові, є одвічною радістю Триєдиного Бога.

До цієї радості відкриває нам дорогу смерть Ісуса на хресті. Вона вказує нам дорогу до спасіння, яке є Причастям. Тут можемо безпечно повернутися до давньої ідеї великих богословів середньовіччя. Тому що безсумнівною правдою є те, що лише Бог-Чоловік може любити такою досконалою любов'ю, яка ліквідує всілякі недоліки незліченних людських сердець.

Владко ХІЦЯК

Великий піст у житті християнина

Є в житті кожної людини такі моменти, коли треба зупинитися і ще раз поглянути на шлях, що його було пройдено, щоби розпізнати Божу волю і мати силу її прийняти. Таким етапом в житті Церкви і кожного християнина є Великий піст.

Сьогодні можна почути різні думки щодо ролі посту в житті людини аж до повного заперечення його духовної вартості. Це й не дивно, адже ми вже надто далеко відійшли від отого первісного розуміння посту як одного з головних добрих діл разом із молитвою та милосердям. Здавалося б, що *особливого чи корисного є в утриманні від споживання тої чи тої їжі, від гучних забав? Чи дійсно Господь потребує таких жертв?*

Піст ніколи не був просто утримуванням від деяких речей, а тим паче звичайним голодуванням або, як тепер модно казати, "очищенням організму". Цей вид християнської діяльності завжди був нерозлучно пов'язаний із покаванням, яке в першу чергу очищує душу. Стриманість, на якій

наголошує Церква під час Великого посту, покликана допомогти нам усвідомити, що на цій землі ми всього лише мандрівники, які не мають постійної домівки, а мандрують до осель, які приготував нам наш Спаситель своєю смертю і Воскресінням. Бо як інакше зможемо взяти участь у радості Христової перемоги, відмовляючись від Його хреста? Постаючи у вірі і Дусі, людина здатна зрозуміти таємниці Божої волі щодо себе, яка їй досі здавалася незрозумілою або несправедливою. Людина стає спроможною з'єднатися з Христом, якого спокушали в пустелі, Христом, якого зневажили й розп'яли, і разом з Ним воскресає у Його славі.

Великий піст дає кожному з нас нагоду задуматися над своїм життям, збагнути, як далеко чи близько ми є від Бога, в молитві та покаванні дозволити Божественній благодаті знову замешкати в нас і приготувати наші душі до радості Христового Воскресіння, яка не минає ніколи.

Віра

by Mother Raphaela

Healing and Monasteries

Men and women come to monasteries for many reasons. The primary reason is to welcome those who know they have been touched by God and want to respond by offering Him their whole life. A monastery is meant to be a place where such an offering can be made to God; where a person, having tasted the love of God, can seek to empty him or herself of his or her own fallen dreams, ambitions and agendas, in order to be filled with the love of Him who alone heals and transforms. All the ascetic disciplines of the monastic life are aimed at promoting this self-emptying, to "lay aside all earthly cares that we may receive the King of all."

Yet a monastery is not the only place where this can or should be done. Before taking the first steps, one must test to be sure that one will be under doctors and not sick men; that the ship has a pilot and not just ignorant crewmembers. One who has made this discernment and decided that a certain monastery is indeed where one believes one is to live out this vocation of love and self-denial, must then accept that those who are the guides and teachers in that monastery must make a similar discernment. Just as a physician must sometimes judge that a very sick person cannot tolerate a certain drug or procedure, so those who have experience in living the monastic life know that certain people who want and need God's healing are far too fragile for strong spiritual medicine. Many such fragile, wounded people come to monasteries. Some seek them out on their own; some are sent by friends or priests who may think that, even though they have problems, if they can put in a few rough years, they will get themselves straightened out with the help of grace

and monastic discipline. They assume that anyone can persevere in a monastery if that is what they want. Frequently, however, wounded people are not at all sure what they want. Usually they have a very distorted view of the monastic life: on the one hand, they are hoping it will be an escape from a life they have come to find intolerable, and on the other, they have real fears of its being a completely unnatural life, even resembling a concentration camp. While a magical ability to take deeply disturbed people and have them instantly turn into saints is attributed to monasteries, the asceticism and prayer which have been the traditional means for turning sinners into saints are not popular. Americans especially live in a culture marked by extreme feats of physical endurance under unquestioning obedience to trainers for the sake of sports, conquering new realms in outer space, or simply returning to a "natural life-style." Yet far too often much milder discipline is questioned as an aspect of the monastic life, let alone of parish life.

At least part of the reaction against asceticism may be because again, too often, disciplines have been uniformly imposed without discernment of personal, God-given needs and calling. Such arbitrary imposition of rules comes very close to the binding of burdens too hard to bear that the Lord condemned in the pharisaical direction of His day. Such an approach is far different from supporting another person in growing into what God desires, with the recognition that this differs for each one. For example, the basic ascetic discipline of obedience, if rightly understood, is a great safeguard against personal whims becoming one's private religion. Yet a person in authority must exercise great discernment in the obedience he or she requests from

others. Most people today, even if they do not seem to be deeply troubled or wounded, must begin the path of the ascetic life by practicing voluntary acceptance of the ordinary problems and difficulties of daily life: they should practice giving up their attachment to resentments, bitterness, the taking of offence at any questioning of their words or behavior; begin cultivating gratitude and taking up the old practice of counting one's blessings daily. Only then can they even think of beginning to take on the silence and solitude, the prayer, fasting and other forms of self-denial that are the basic monastic medicines for the sickness of self-will and resistance to God and His love. Only those schooled in such forms of self-denial are able to accept, as further medicine, sufferings like those that many endure today in prison camps, war zones, or areas struck by natural disaster, poverty and famine, for to endure such suffering without voluntary acceptance does not lead to growth in love and grace, but only to bitterness and further wounding.

Beginners in the Christian journey have a faith far too weak to look upon any unpleasant situation, much less endure it themselves, without jumping to the conclusion that, at least in this case, God has made a mistake. Yet full Christian faith knows that God does not make mistakes. Everything, even our own sins and the evil done to us and to others, is part of the reality He has called into being and uses to work out His ultimate good purpose. This is why Orthodox Christians insist that salvation into the eternal kingdom

of God from this world of sin and suffering was won only by God's own suffering in Jesus as He hung upon the Cross. This is also the reason for the strong tradition that the monastic life is a way to embrace voluntarily, in union with Jesus Christ, an authentic form of living martyrdom. The Lord's words that "He who would be a disciple of mine must take up his cross daily and follow me" and St. Paul's dying daily to the sinful self that he might be alive to Christ, are at the heart of the Gospel message. Men and women in all walks of life have been made saints — have received healing and God's eternal

life — in no other way than through suffering, accepted in faith, while trusting entirely to Him. Sometimes monastic community life, in an attempt to help those who come, lost and wounded, can turn into a non-ascetic, "therapeutic" environment.

Schema-nun

Schema-monk

Indeed, many

of the people who came and then left over the years have been greatly helped by monasteries through the grace of God. In the process, however, communities often come to realize that they cannot be the ones to help people who are not capable of digesting strong monastic medicine.

Such beginners need special programs set up for them, but these programs may compromise community members' own necessary efforts to live the monastic life and sometimes even tempt them to become merely psychological rather than spiritual trainers for those whose faith is not strong enough to accept the tools of ascetic

Stavrophor Nun

Rasophore Nun

healing that are a monastery's heritage. If a community does feel called to work with people who need such pre-monastic, therapeutic experience, it should be understood that this experience is not training for the life of the community. Such experience is primarily a chance to go back and grow up normally through some of the stages people went through earlier in harmful and damaging ways. A very large part of growing up is finally leaving home or getting pushed out of the nest. Since the point almost always comes when leaving the community is the healthy next step for such men and women, such experience is better sought before attempting to leave home and parish life for a monastery. While the monastic life is sometimes looked upon

as a higher vocation, if God has something else in mind for a person's life, being turned away from monastic life may lead that person to what is for them a higher calling. Christian marriage and family are not easy vocations in our world, and they are badly needed. Only parents who are struggling to grow in God's love and the faith of the Church can raise up children to be healthy men and women. Workplaces, not to mention homes and parishes, badly need the influence of Christians who are trying to bring God's love and discernment into every word and action of their lives. Indeed, only such families and parishes can prepare men and women for the monastic life. God may, in His providence, have allowed the damage in the lives of some people who may be too wounded for family life or the workplace and be incapable of living with others in community, because He has something else in mind for them, also.

An extreme illustration may be found in the lives of some of the "Fools for Christ," a few of whom have been exceptionally sane and healthy

(Conclusion on p. 13)

Шлях брехні

Оксана БІГУН

Ми привчені брехати або покривати брехню з самого початку наших суспільних стосунків.

У школі приймають будь-яке виправдання за невиконання домашніх завдань, окрім правдивого, хоча непереконливого.

Часто батьки "підстраховують" дітей, і вже змалку дитина підтримує неправду, приховуючи рівень своїх справжніх знань і служачи міфу успішності. Вже на перших етапах розвитку особистості саме батьки і школа вчать її розходитися з власною совістю, примушують до поведінки, яка породжує муки сумління. Списування не вважається негідним учинком, навпаки — картають тих, хто не дозволяє використовувати себе і свою працю. Вже з самого початку діти спрямовані не на високі вартості, а на прагматичні реалії життя. Їх цікавлять не знання, а оцінки, не освіта, а диплом. Всі порухи чутливої дитячої совісті цілеспрямовано і методично притлумлюються саме там, де мали б розвиватися.

Згодом приходять випускні іспити. Думка про те, що треба як слід підготуватися, сприймається як абсурдна. Рідко в кого озивається совість, що знав лише один білет, який і витягнув, або що здав "бомбу" чи все списав. Несправедливо покараними виявляються саме ті, хто поклався на ґрунтовні знання, бо вся система приймання іспитів повернена обличчям радше до брехні, ніж до правди.

Студенти мало цікавляться тим, як подає матеріал новий викладач, а більше тим, чи можна списати на іспиті або дати хабара. Без жодних докорів сумління більшість обирає диплом куплений, а не зароблений тяжкою працею. Дипломні роботи беруть в архівах, ба навіть науковці часто безсоромно видають чуже за своє. У жорстоких умовах опиняються ті, що не можуть заплатити: їхня праця оцінюється гірше, ніж чуже неробство. За таких умов приходиться зневіра у пошуках правди, крах моральних цінностей. Після "обкатки" у школі і вищому навчальному закладі люди не ризикують сподіватися на порядність інших. Вони намагаються шукати обхідні шляхи при вирішенні будь-яких справ, починаючи від отримання довідки і закінчуючи влаштуванням на роботу. Так взаємно стимулюється загальна нечесність.

До законів держави, у якій є безкарними обман і хабарництво, втрачається

повага. Кожен намагається обвести її докола пальця. Так триває віддавна, коли держава була чужою, але тепер вона наша, і ми обманюємо самі себе.

Стосунки між державою і громадянами побудовані на загальному обмані. Держава примушує платити за послуги у такому обсязі, у якому їх не надає. Споживачі ухиляються від плати навіть за отримані послуги. Держава накладає величезні податки, а підприємства знаходять щоразу нові способи їх не платити. У цьому ланцюжку важко знайти винного, бо державу творять її громадяни, хоча загальний порядок виховує відповідну систему цінностей.

Неможливо створити законодавство, обійти яке було б не під силу, не порушуючи прав людини. Законодавство завжди передбачає бодай мінімальну людську чесність і порядність. Припускається, що ці чесноти плекаються змалку. Але часто буває так, що виявляємося негідними тих прав і достоїнств, які гарантує нам Конституція.

Обман у суспільних відносинах не викликає гострої відрази, і таким чином неправда входить у людське нутро, розкладаючи його зісередини. Формується прагматична психологія власної вигоди, задля якої спочатку не соромно обманути державну установу, а згодом і конкретну людину. Найгірше, що втрачається відвертість із самим собою і стає важко з'ясувати природу своїх учинків. Загальний обман активізує захисні механізми особистості, заштовхуючи болючу правду про себе та інших у віддалені кутки свідомості. Щоб не йти в розлад із совістю, знаходимо виправдання, переконуємо самі себе, що чорне є білим і навпаки.

Задумаймося над собою. Задумаймося, скільки разів на день ми говоримо, підтримуємо, терпимо неправду або замовчуємо правду. Щастя — чи то людства, чи держави, чи окремої людини — неможливо побудувати на обмані. Згадаймо слова Ісуса: "Правда визволить нас". Бо кожен, хто неправду мовить,

стає її рабом.

ЖИТТЄВІ АКСІОМИ

Три погляди на ближнього

Я глянув на ближнього через мікроскоп критики і сказав: "Який він незграбний!"

Я глянув на ближнього через телескоп погорди і сказав: "Який він мізерний!"

Зрештою я глянув у дзеркало правди і сказав: "Який він подібний на мене!"

Банк часу

Припустімо, що якийсь банк щоранку клав на наш рахунок 1440 долларів за умовою, що цю суму треба використати протягом дня, інакше всі невитрачені гроші пропадуть. Що б ми вчинили? Мабуть, узяли б у банку всю суму й витратили її до останньої копійки, щоб нічого не пропало.

Такий банк є в кожного з нас. Називається він ЧАС. Щоранку цей банк дає нам у розпорядження 1440 хвилин. Якщо не використаємо кожну з них на добрі справи — пропаде назавжди. І наступного дня вже буде запізно.

Любов

Любов схожа на воду.

Якщо віддати її рослині — подарує життя.

А якщо залишити на полиці в посудині — випарується.

Життєва дорога

Не питай дитину: "Ким ти хотів би бути?"

Так запитують невіруючі.

Запитай її: "Як ти хотів би служити Церкві, коли виростеш?"

Внутрішня дисципліна

Час, який минає відтоді, коли дізнаєшся, що Бог хоче, щоб ти робив, до тої хвилини, коли починаєш це виконувати, називають часом відсутності самодисципліни.

Усе пізнається в порівнянні

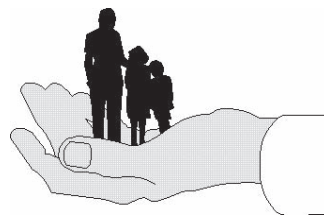
— Пане лікарю, чи в нових окулярах я зможу читати?

— Так, певна річ!

— Це чудово! До цього часу я ніколи не міг читати.

ТИМ, ХТО ПОСТІЙНО НАРІКАЄ

Ти також завжди нарікаєш? Якщо так, то подумай про великі терпіння людей,

голод, хвороби, переслідування і війни, які багато де ще панують на світі, і тоді перестанеш нарікати. Бо то так, якби, перебуваючи у святому місці, хтось нарікав на те, що йому хтось став на ногу.

ПЕРСПЕКТИВА

— Чи ти не думав про те, щоб стати священиком?

— Думав, але священик мало заробляє.

— Так, але він ніколи не шукає праці і забезпечений перед вічністю.

(Conclusion from p. 11)

Healing and Monasteries

people who, with the advice of their spiritual fathers, have taken on the exterior aspects of insanity as a form of asceticism in order to go beyond the purely social ego. Most, however, seem to have been mentally or emotionally damaged people, living in situations where no source of healing could be found for their state; where the Lord withheld the power to cast out the demons and leave them "clothed and in their right minds." Some of them, by accepting the circumstances of their lives, have reached a real holiness. It has also been to the credit of some of those around them, that although they might not have had the skills to bring them healing, they have been able to include them in their society with care, compassion and even veneration. Much will be expected from those who, through no merit of their own, have been given more capacity to grow and enter into God's healing salvation. Those who see themselves as having been given lesser talents must in their turn learn to be faithful in little here in this life, in order to be accounted worthy of the fullness of healing and life in the Kingdom. Whether or not we are following the monastic way, may we be given the strength gradually to grow into an acceptance of the limitations of our lives as well as the suffering and the cross we are asked to carry. With the saints, may we come to embrace these eagerly and joyfully. May we see that the evil, sin and suffering around us and in our own lives can be voluntarily taken on through love, and become the means of healing unto eternal life in God's kingdom of love.

Mother Raphaela Wilkinson is the Abbess of Holy Myrrhbearers Monastery in Otego, New York.

Віктор Соченко, професор

УКРАЇНЬСЬКА АРХІТЕКТУРА на щаблі сучасності

Самобутня архітектура України сягає корінням в дохристиянську добу, містить блискучу спадщину Київської Русі (X - XIII століть), барокову культуру (XVII - XVIII століть), архітектуру "нового часу" та активні пошуки національної своєрідності у XIX-XX століттях. Ніколи не переривався в ній зв'язок часів, завше зберігалась спадкоємність національних традицій.

З усіх видів мистецтв архітектура найбільш різнопланово пов'язана з суспільством, його історією, культурою, політикою, соціально-економічним устроєм, природою та кліматом. В архітектурі найповніше виявляється національна самобутність та ментальність народу. Діалектика розвитку архітектури тісно співвідносить традицію і новаторство: усталене і рухливе, те, що відмирає, й інноваційно-народжуване. Однак новаторство - не тільки оновлення та збагачення, подолання інерції застарілого, але і формування сучасних традицій.

Особливо яскравий розвиток архітектурних традицій відбувався в часи суспільно-політичного, соціально-економічного, культурного та духовного піднесення, в періоди самовизначення українського етносу, утвердження та розбудови власної державності: у давньокнязівську добу (IX - XIII ст.ст.), козацько-гетьманську добу (XVI - XVIII ст.ст.) та сучасну добу (XX-XXI ст.ст.). Розвиток архітектури "нового часу", зокрема, позначений активними пошуками в національній архітектурі (український модерн та неobaroco), формуванням раціоналістичних тенденцій, проявами інновацій конструктивізму.

Поява слов'янської писемності (IX ст.) та прийняття християнства на Русі (X ст.) мали надзвичайно великий вплив на зростання могутності Київської держави та розширення її міжнародних відносин із країнами Західної Європи та Сходу, особливо з Візантією. Київська Русь, через візантійську культуру, пряму спадкоємицю античності Греції та Риму, ставала причетною до головних напрямів розвитку європейської цивілізації. Спираючись на досвід свого народу, Київська Русь зуміла сприйняти також усе краще з візантійських традицій, та, засвоївши їх, створила визначні архітектурні шедеври світового значення. Зеніту своєї могутності та культурного розвитку давньоруська держава досягає в часи князювання Володимира (980-1015 рр.) та особливо його сина Ярослава Мудрого (1019-1054 рр.). У цей час Київ був не тільки великим політичним і адміністративним центром, а й усесвітньо відомим центром торгівлі, ремесел, культури і мистецтва. За Володимира на

Старокиївській горі в X ст. будується Верхнє місто ("місто Володимира"). У його центрі, в оточенні палаців феодальної знаті, був побудований перший на Русі кам'яний храм - Десятинна церква (989-996 рр.). Від цієї споруди починається родовід українського мурованого зодчества. У період князювання Ярослава Мудрого стародавній Київ було значно розширено і побудовано нове місто - "місто Ярослава" - на захід від "міста Володимира" і укріплено грандіозною системою валів та глибоких ровів. В ті часи споруджується Софійський собор у Києві (1037-1054 рр.), який був головним християнським храмом давньої Русі, резиденцією "митрополії руської", загальнодержавним духовним центром нової культури. Перлина архітектурного мистецтва Русі - Софія Київська - величчю і новизною архітектурного образу, високою майстерністю художнього оздоблення не поступається перед жодною з найвидатніших архітектурних пам'яток світу, побудованих у той час. З грандіозної будівельної діяльності Ярослава Мудрого в Київській Русі розпочинається інтенсивний і невпинний розвиток мурованого зодчества, що знайшло відображення в подальшому будівництві різноманітних споруд: Михайлівського собору, Видубицького монастиря (1070-1088 рр.), Успенського собору Києво-Печерської лаври (1073-1078 рр.), Михайлівського Золотоверхого собору (1108-1113 рр.), церкви Спаса на Берестові (1113-1125 рр.) та багатьох інших шедеврів у наступних етапах розвитку архітектури Київської, Чернігівської, Переяславської, Волинської та Галицької регіональних шкіл, що в них знаходимо як візантійські традиції - хрестовобанність, ясність та простоту об'ємно-просторових вирішень, так і нові характерні ознаки - пірамідальність храмових споруд, оригінальність, надзвичайну гармонійність архітектурних композицій, що вже було вироблено

самобутнім давньоруським зодчеством. Національно-визвольний рух українського народу в 1648-1654 р.р. під проводом Б. Хмельницького сприяв розквіту барокової культури та створенню яскравих образів в архітектурі, позначених національно самобутністю, регіональною своєрідністю та життєстверджуючою народною силою. Стиль бароко з'явився у європейській культурі в кінці XVI - середині XVIII століть, прийшовши на зміну стилю Відродження. В Україні бароко має свої особливості. Це знайшло відображення в архітектурі бароко Лівобережжя, Слобожанщини, Правобережжя, Західної України. Мальовничі, ошатні, пластично-вишукані форми "козацького" бароко Лівобережжя символічними засобами засвідчували героїку перемоги українського народу в національно-визвольній боротьбі.

За часів гетьманства Богдана Хмельницького (1648-1657 рр.) в стилі бароко були побудовані церква Іллі в Суботіві (1653 р.), храми святого Миколая в Чигирині (1653 р.), святого Михайла та Успіння в Переяславі (1648-1654 рр.), пізніше бурса при колегіумі в Новгород-Сіверському (1657-1667 рр.) та ін. На західніх землях України, які залишились під владою Польщі, барокова архітектура мала інше трактування, пов'язане здебільшого з католицькою експансією. В період пізнього бароко в Західній Україні побудовані чудові собори: святого Юра у Львові (1746-1764 рр.), Успенський Почаївського монастиря на Тернопільщині (1771 - 1783 рр.) та багато інших.

Особливо високого піднесення набуває українське бароко в часи Івана Мазепи (1687-1709 рр.). Перебудовується Кирилівська церква в Києві (1687 - 1697 рр.), будуються Покровський собор у Харкові (1689 р.), Святодухівський в Ромнах (1689-1709 рр.), Вознесення в Переяславі (1695 - 1700 рр.), Хрестоздвиженський у Полтаві (1695-1709рр.), Богоявленський собор на Поділлі (1690 - 1695 рр.) та Микільський на Печерську (1690-1696 рр.), церква Всіх Святих Києво-Печерської лаври (1696 - 1698 рр.). Були споруджені дзвіниці Софійського та Михайлівського монастирів (X\II-X\III ст.ст.), первісний кам'яний будинок Києво-Могилянської академії на Подолі (1704 р.), Чернігівський колегіум (1690-1702 рр.) і, нарешті, розбудована тогочасна столиця гетьманату - м. Батурин.

Серед шедеврів високого стилю київської барокової архітектури - Брама Заборовського (1746 р.), арх. Й. Шедель, Ковнірівський корпус (1696-1786 рр.) та дзвіниця Дальніх печер (1754-1761 рр.) Києво-Печерської лаври, арх. С. Ковнір, надбрамна церква Кирилівського монастиря (1766 р.), Покровська церква на Подолі (1766-1772 рр.), арх. І. Григорович-Барський, та більш пізні шедеври бароко - Андріївська церква (1749-1754 рр.) і Маріїнський палац (1750-1755 рр.), арх. В. Растреллі.

В кінці XIX ст. та у першій половині XX ст. особливо цікавими є нові пошуки національної своєрідності та активні розробки українського архітектурного стилю в творчості В.Кричевського, П.Альошина, А.Максимова, Д.Дяченка, О.Вербицького, їх однодумців та послідовників. В.Кричевському - художникові, архітекторові, етнографові, педагогові належить провідне місце в творенні українського архітектурного стилю, який на той час отримав продовження в творчості Є. Сердюка, С.Тимошенка, К.Жукова у Харкові, О.Сластьона, І. Кальбуса на Полтавщині, П.Фетисова у Катеринославі, І. Левинського, О. Лушпинського, Т. Обмінського у Львові.

Визначна робота В.Кричевського - будинок Полтавського губернського земства (1903-1908 рр.) - зразок новітнього українського архітектурного стилю. Ця велична пам'ятка української архітектури епохи модерну вражає своєю мальовничістю, яскравими національними барвами та глибоким опрацюванням деталей.

В роки революційного зламу і трансформацій у політиці, економіці та культурі на початку XX ст., творча українська інтелігенція активно шукала нового ствердження в архітектурі, мистецтві, літературі, театрі - в розвитку культури в цілому. Пошуки нового стилю

в українській архітектурі та відтворення національних традицій, попри все, не припинялися і в період існування советської тоталітарної системи. В 20-30-ті роки помітного розвитку набувають новації конструктивістів (комплекс Держпрому в м. Харкові, арх.: С.Серафимов, С.Кравець, М.Фельгер, 1925-1928 рр.; Дніпрогес, арх.: В.Веснін, Г. Орлов, М.Коллі та ін., 1927-1932 рр.). Однак цей архітектурний поступ був призупинений правлячою диктатурою. В 1932 р., з організацією єдиної Спілки архітекторів, було проголошено єдиний творчий метод - метод соціалістичного реалізму і тотальної орієнтації на класику. Розпочинається повсюдна політизація архітектурної діяльності та формування архітектури тоталітарного режиму з його тяжінням до гігантomanії та бутафорської помпезності форм. Це особливо далось взнаки під час організації конкурсів 1935 р. на проектування урядового центру в історичній зоні м. Києва.

Після трьох конкурсів до будівництва був рекомендований проєкт арх. Й. Лангбарда, і в 1936-1938 рр. одна із споруд комплексу, будинок ЦК КП(б)У (нині Міністерство закордонних справ України), була збудована. Водночас було зруйновано шедевр вітчизняної архітектури - Михайлівський Золотоверхий собор, (нині відбудований). Різка критика новобудови урядового центру припинила подальше будівництво в історико-заповідній зоні Києва.

В 1939 р. за проєктом молодого талановитого київського архітектора В. Заболотного

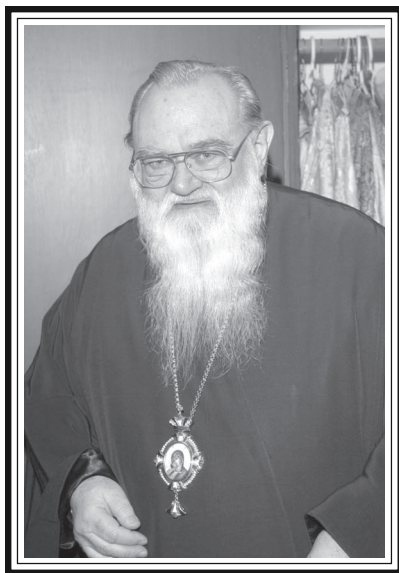
(Закінчення на ст. 18)

Надія Брюшенко

СПОГАДИ ПРО ОСТАННЮ ПРИСУТНІСТЬ ВЛАДИКИ ВСЕВОЛОДА В КАТЕДРІ СВ. КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА У ЧІКАГО

1927

2007

Дізнавшись, що наш Владика буде мати 80 років від дня народження та 20-ліття Єпископської хіротонії й 10 років предстоятельства в катедральному соборі св. князя Володимира, голова парафіяльної управи п. Петро Чупейда організував комітет для відзначення цього свята. До комітету увійшли наступні члени: Петро Чупейда, Маруся Слобідська, Марійка Чупейда, Оксана Чайківська, Рая Братків і Надія Брюшенко.

Всі взялися до підготування цього свята — свята пошани до свого Владика з нагоди його ювілеїв. Члени сестрицтва: Ліда Вдовиченко та Ольга Басараб і парафіянка Рая Братків почали пекти торти.

І ось, настав цей день, 9-го грудня 2007 року. При вході до катедри стояли голова парафії Петро Чупейда і голова сестрицтва св.кн. Ольги Надія Брюшенко з хлібом-сіллю та учні Парафіяльної Школи Українознавства з квітами, щоб привітати Блаженнішого Митрополита Константина та Преосвященніших Владик.

Теж сходилися парафіяни, прихожани та гості, а деякі приїхали не лише з деяких штатів

Америци, а навіть із інших країн світу, щоб бути присутніми на урочистій Службі Божій, яку очолив Його Блаженство Митрополит Константин у сслужінні голови Консисторії Архиепископа Антонія, Єпископа Лондонського Андрія, настоятеля катедрального собору архимандрита Панкратія та в присутності Владик інших церков та конфесій.

Під час Служби Божої чудово співав церковний хор Боян, під керівництвом диригента Володимира Поповича, а їхній спів додавав ще більшої величч до цього свята.

Після Богослуження всі перейшли до святочно прибраної парафіяльної залі, де відбувалося величаве вшанування Владика Всеволода. Голова парафіяльної управи відкрив ювілейний бенкет і привітав Владика Всеволода з нагоди 80-ліття з дня народження, 20-ліття Архиерейської хіротонії й 10-ліття предстоятельства у катедральному соборі св.

князя Володимира та привітав усе духовенство і гостей. Виголосивши промову у двох мовах він передав проведення свята п. Павелчакові.

Пан Володимир представив почесних гостей з головного столу на чолі з Блаженнішим Митрополитом Константином та іншими Владиками, які прийшли привітати архієпископа Всеволода з його ювілеєм.

Настоятель катедри о.архимандрит Панкратій привітавши Владика Всеволода, охнайомив усіх з його біографією.

Вітали Владика Всеволода Архієпископ Антоній в англійській мові, а Блаженніший Митрополит Константин, вітаючи Ювілята, зауважив, що представники різних Церков та віросповідань охоче йдуть на спілкування з Владикою Всеволодом у прийнятті важливих рішень.

Преосвященніший Владика Андрій, Єпископ Лондонський, подякував Владиці Всеволоду за підтримку і допомогу молодим семінаристам для Українського Православ'я. Він подарував Владиці Всеволоду ікону Почаївської Божої Матері від православних українців Західної Європи.

Довголітній голова парафіяльної управи інж. Святослав Личик розповів про довголітню дружбу з Владикою Всеволодом та про розбудову православної громади в Чикаго.

Після цього привітання голова сестрицтва Надія Брюшенко, голова братства Зеновій Тарах та член Української Православної Ліги Лариса Чайківська піднесли Владиці Всеволоду від імені прицерковних організацій та парафіян подарунки з квітами та величавий торт з написом побажання Многоліття. Вітав Владика Всеволода з ювілеєм і Генеральний Консул України в Чикаго, пан Василь Корзаченко, який зачитав листовне привітання Владиці, надіслане Президентом України Віктором Ющенком. Президент високо оцінював Владика Всеволода як церковного діяча поза межами Батьківщини і бажав міцного здоров'я, духовної радості на многі літа.

Було дуже багато промовців з привітаннями, а також безліч писемних привітів, присланих поштою.

Президент Кредитової спілки "Самопоміч" Богдан Ватраль у своїй промові подякував Владиці Всеволоду за співпрацю і сказав, що Владика був для українців діяч зразком праведного життя.

Учні Школи Українознавства "подарували" ювілятові в'язанку пісень та віршів, а Настя Лотоцька заспівала пісню про "Кольоровий світ". З нагоди ювілею, комітет запросив славнознаного скрипаля Василя Попадюка, який своєю скрипкою зачарував усіх присутніх і прикрасив це свято.

Під кінець бенкету Владика Всеволод висловив сердечну подяку організаторам, парафіянам і прихожанам катедрального собору св.князя Володимира за організування свята. Він був зворушений і вдячний за таке тепле прийняття та увагу присутніх ієрархів і духовенства. А коли я підійшла до нього, то він був такий радий і задоволений, казав мені, як гарно то все було зроблено і дякував усім. А пізніше казав, щоб я поклікала отця Пилипа, і щоб сіли коло нього до фотографії. Бенкет закін-

чився молитвою подяки, яку провів Блаженніший Митрополит Константин.

Але присутні не розходились, обмінюючись враженнями зі свята та слухаючи скрипаля Василя Попадюка, який ще довго милував присутніх своєю грою.

Владика запевняв мене, що буде з нами на Різдвяні Свята, але Господь судив інакше: Владика Архієпископ Всеволод відійшов у вічність 16 грудня 2007 р.

*Дорогі сестриці,
фонд Об'єднання на висилку ВІРІ
в Україну вичерпується.
Цього року будемо висилати тільки до
бібліотек. Маємо в Україні бажаючих
отримувати ВІРУ, але на жаль цих
бажань ми не можемо задовільнити.
Передплата в Україну коштує \$25.
Передплачуйте ВІРУ, як дарунок для
читачів в Україні чи США!*

Donations for VIRA Subscriptions to Ukraine

\$350.00 H. Wyhinny.
\$ 50.00 N. Mirchuk.

Donations for VIRA Subscriptions to England

\$25.00 H. Wyhinny.

Donations for VIRA Subscriptions in USA

\$60.00 H. Wyhinny.

**Donations to Patriarch Dymytrij
Scholarship Fund - Ukraine**

\$50.00 Lt. Col. Stephan P. Hallick, Jr.

УКРАЇНЬСЬКА АРХІТЕКТУРА на щаблі сучасності

споруджується масштабний будинок Верховної Ради УРСР поруч із Маріїнським палацом - пам'яткою архітектури XVIII ст. Прості й стримані форми, світлий колір стін органічно поєднані з кольористикою інтер'єрів приміщень, в яких вдало використана українська народна поліхромія.

Після Другої світової війни національно-самобутні ретроспекції відобразилися в післявоєнній відбудові міст та сіл України. Особливо це помітно у відбудові головної вулиці столиці - Хрещатика (арх.: О.Власов, А.Добровольський та ін.). Автори використовували в забудові Хрещатика багаті традиції українського бароко і досягли гармонійного поєднання з міським рельєфом.

1955р. з'явилася партійна постанова про усунення надмірностей в архітектурі та необхідність швидшого створення індустріальної бази сучасного будівельного комплексу. Запроваджується типізація та стандартизація в проектуванні та будівництві, що призвело до спрощення архітектурних вирішень, "сірости" та монотонності у житловому і громадському будівництві.

Тільки в 60-70-ті роки з'являються перші прояви нової образності в архітектурі, пов'язані з використанням сучасних індустріальних конструкцій та нових будівельних матеріалів - Палац спорту в Києві (архітектори: М.Гречина, О.Заваров, 1958-1960рр.); підземні станції Київського метрополітену "Хрещатик" (А.Добровольський, В.Єлізаров та ін., 1960р.); "Університет" (Г.Головко, М.Сиркін та ін., 1960р.); "Вокзальна" (Є. Катонін, В. Єжов та ін., 1961 р.), готель "Тарасова гора" в м. Каневі (Н.Чмутіна, О.Гусева, В. Штолько та ін., 1961р.); Палац школярів та юнацтва у Києві (А.Мілецький, Е.Більський, 1965р.); кіноконцертний палац "Україна" (Є.Маринченко та ін., 1970р.). Оригінальністю та новизною форм позначена архітектура комплексу Київського національного університету ім. Тараса Шевченка (В.Ладний, М. Буділовський та ін., 1972р.). У 80-ті роки зроблено вдалу спробу цілісного архітектурно-композиційного завершення ансамблю майдану Незалежності в м. Києві (О.Малиновський, О.Комаровський та ін.).

В останнє десятиріччя XX ст., після знаменного розпаду совєтської імперії та проголошення 1991 р. Україною державної незалежності, 1992 р. архітектурна еліта Києва повернула до життя Українську академію архітектури. Настало поживлення в архітектурно-будівельній діяльності. В

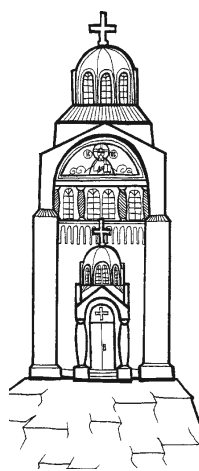

1995 р. Президент України видав Указ "Про заходи щодо відтворення видатних пам'яток історії та культури". В 1999 р. Кабмін України ухвалив Програму першочергової відбудови 56 визначних пам'яток вітчизняної історії та культури. Відновлено храми Успіння Богородиці Пирогощі на Подолі, Михайлівський Золотоверхий собор, Успенський собор Києво-Печерської лаври. Завершена реконструкція історико-архітектурного середовища гетьманських столиць - Чигирин та Глухова. Нині поступово набуває нового розвитку українська сакральна архітектура. Розробляються також новаторські проекти житлово-громадської забудови, в яких знаходять своє продовження усталені національні традиції вітчизняного зодчества.

Сучасні технології надають необмежених можливостей для пошуків "ноу-хау" в розвитку новітньої української архітектури. В творчості київської генерації українських архітекторів все частіше зустрічаємо прояви постмодерну та інших стильових шукань, як віддзеркалення глобалізації сучасного світового архітектурного процесу. Інколи, однак, гонитва за "новим" призводить до появи в історичній забудові засилля "модної" ерзац-архітектури - вчорашнього дня західного істеблішменту.

За сучасних умов реконструкції міст надзвичайно актуальною є проблема гармонійного поєднання нової архітектури з існуючим історико-архітектурним середовищем. Це важлива культурно-екологічна проблема архітектури сьогодення - гармонізувати нову забудову міст з природним оточенням та скарбами історико-архітектурної спадщини.

"Наша Віра"

ЗАПОВІТНИЙ ІДЕАЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДУШІ

Чи існує особливий український ідеал, особлива українська духовність, особлива українська душа? Повноту української національної історії, українського національного буття і поступу слід шукати у тому досконало довершеному періоді нашого минулого, що має назву Доба Київської Русі. Її ідеали та цінності залишаться своєрідною провідною зіркою в долі нашого народу. То був і найяскравіший період нашого національного, державного і культурного злету до світових вершин, в якому приховано справжній сенс української вдачі. Спонукою до того злету було прийняття християнства, причому в східній, слов'яно-православній, найстрункнішій його формі.

З народного середовища з'явилися великі духовні наставники та провідники. За досить короткий час Київська Русь-Україна уславилась на увесь світ своїми великими святими старцями, що навіть одержала найменування - "Свята Русь". Ця назва народилась в самому молитовному серці народному, в його повсякчасній молитві та щирому бажанні поєднатись з Отцем Небесним й одержати в Ньому спасіння вічне.

На відміну від Візантії, Київська Держава не мала досконалого античного минулого й тому змогла стати докорінно православною, в усіх проявах свого народно-державного буття. Майже вся культура України-Русі сформована християнством. Православ'я стало щоденним сповідництвом, що злучає народ в духовну родину.

Київська Церква, перевиховуючи людей духовно-морально, сприяла перетворенню загального громадянського порядку на християнських засадах. Ось чому досвід Київської Держави, як держави суто християнської, теократичної, для нас є вкрай важливим. Заклик відомого українського філософа-традиціоналіста Дмитра Донцова повернутись до "духу нашої давнини" залишається актуальним і донині.

Під впливом "консервативно-аскетичних" моральних вимог Церкви, зокрема й монастирів, в народі утвердився священний інститут християнської сім'ї, ідеали якого починають набувати першочергового значення в усіх сферах суспільного життя народу. Саме Церква остаточно сформувала в Україні-Русі державність, культуру, мистецтво, науки, писемність, освіту, моральні та духовні цінності, і це

вирішально вплинуло на розвиток духовної ментальності українського народу та його світосприймання.

Українські світські науковці вже давно намагаються дати визначення українській душі. Вони одностайно підтверджують її емоційно-почуттєвий характер, "кордоцентричність".

Вперше тезу про "кордоцентричність" українців висловив у своїй праці "Серце і його значення в душевному житті людини" видатний український філософ сер. XIX ст. Памфіл Юркевич. Незважаючи на тиск тодішньої філософської моди, він залишався (в душі старої української традиції) непохитним антиматеріалістом і антираціоналістом.

Як зазначає, зокрема, відомий філософ Борис Вишеславцев: "Серце є також органом осягання, воно осягає багато чого, недосяжного для інтелекту: воно осягає святість, красу, цінність" ("Сердце в християнскої и индийской мистике", Париж, 1929). З цієї причини на культурі "серця", тобто почуванні, зосереджували свою увагу Сковорода, Гоголь, Шевченко, Куліш, Костомаров, Достоевський, Кириєвський... Але найголовніше: "кордоцентричність" є основою православного віровчення. Саме тому на "серці" зосереджувались Антоній Печерський, Іларіон Русин, Григорій Цамблак, Іван Вишенський, Паїсій Величковський, інші українські старці-ісихасти і богослови. "І ця їх орієнтація на євангельську любов, - пише проф. Є. Онацький, - була не безосновна: хіба ж не Христос розпочав нову добу в історії людськості, піднісши саме любов, себто одну з найвищих емоцій, до щабля найвищої чесноти і ставлячи в залежність від неї порятунок душі" ("Українська емоційність. Українська душа" К., 1992).

"Пов'язаність ентузіастичної настанови з чуттєвою сферою, - вважає проф. О. Кульчицький, - творить ядро української психіки. Вона вказує також на пов'язаність із тією схильністю до "відданості безмежному", що виникає із "доброї первісності" і "первісної доброти" колективного українського несвідомого, зумовленого архетипом Доброї Неньки Природи" ("Світовідчужання українця. Українська душа", К., 1992). Доводячи свою думку, проф. Кульчицький слушно акцентує увагу на геопсихічному факторові становлення української психіки. Справді, родючість землі, чарівна м'якість краєвиду не сприяють розвиткові в

українця-хлібороба активно-агресивних настанов, формують їх у збіжному напрямку ентузіастично забарвленої споглядальности, емоційности, сердечности. Аналізуючи цей стан далі, він доходить висновку, що "із першости почуттєвості, що характеризує цілість української психіки, із того, що "серце" є її осередком, виникає релятивне пересунення на друге місце "предметових" світосприймальних настанов". Отже, саме провіденційне географічне розташування та сприятливі природні умови закладали до колективної психіки давньоукраїнського народу те благодатне підґрунтя, на основі якого згодом християнство з його "емоційними" чеснотами в тому народі розкрилось у найквітучішій формі. Перефразовавши слова Тертуліяна, можна сказати, що українська душа за своєю природою - християнка. Саме тому в Україні-Русі, як ніде в Європі, набула великого поширення така аскетична практика, як "ісихазм", "внутрішнє ділання", що через молитовне заглиблення розуму у власне серце дає людині змогу істинного Богопізнання, яке тільки й можливе через зосередження у власному "серці" таких емоційно-почуттєвих і водночас аскетичних ознак як внутрішня Любов і Милосердя, що ними загоряючись у серці українська душа проливається на все довкілля.

З часу хрещення України-Руси в українській народній душі засяяла неугасима жага гармонії та благодаті, звідки пішли такі якості українського характеру, як незлобивість, миролюбність, миротворництво, бажання усе досягнути, усе примирити й усе пробачити. Звідси тихий, благоподібний ритм нашого старокиївського іконопису та наших церковних мелодій, звідси гармонійний звук наших дзвонів, шляхетність нашого народного побуту, співучість нашої народної душі та музична виразність народної мови. Із цього джерела народилась туга за Небесним Єрусалимом, поєднана з постійним невдоволенням самим собою. Ця туга за "кращою батьківщиною" помітна не лише в простій народній стихії, але й у тогочасних українських письменників.

Ідеал святости став заповітним прагненням українського народу. Як вифліємська провідна зоря, він веде його по усьому історичному шляху від часів Свв. Аскольда і Діра, Ольги і Володимира Великого, Ярослава Мудрого і Володимира Мономаха аж до наших днів. Часами ця зірка начебто тьмяніє, затулена похмурими хмарами, що час

від часу з'являються на українському історичному видноколі, але згодом неодмінно спалахує з новим блиском, і народ знову з радістю лине до неї, як колись волхви, що йшли на поклоніння до новонародженого Царя Вселенського.

Таким чином приватне життя наших пращурів цілковито увійшло в життя церковне, і поєдналось із ним непорушно (т. зв. "життя у Христі"). Слід ще раз зазначити: наші предки прийняли християнство як єдиний скарб, що обіцяє Царство Небесне, і тим

виповнює увесь сенс буття. Тому батьківщиною для наших благочестивих пращурів була не стільки Київська Держава як географічно-політичне утворення, скільки її священний ідеал, себто Свята Русь-Україна, містична, Небесна Батьківщина. Цей ідеал, убраний в національно-державні форми, розкрився у досить міцному духовному організмі, що носив у собі священне призначення - явити християнську за духом та православну за стилем державу, тобто наскільки можливо реалізувати в людському суспільстві правду Христову, якої завжди прагнула "софійна" українська душа. Стати "Новим Єрусалимом" та "Новим Ізраїлем", сповістити людству блага "Святої Русі-України" - цієї Св. Софії, Янгола Охоронця людства, в жіночій іпостасі. "Ви - рід обраний, царственне свя-

щенство, народ святий, люди, що взяті до уділу, аби сповіщати досконалість Закликавшого вас із п'ятьми до дивовижного Свого світла. Колись "ненарод", а тепер народ Божий" (1 Петр 2.9). Такими словами святий Апостол Петро звертався до населення Понту, Боспору та Північної Припонтиди, тобто майбутніх Візантії та Київської Русі-України, пророчо визначаючи їхній місяняський поступ у цьому світі. Цей нелегкий хрест наш народ завше ніс з особливою любов'ю та відданістю.

Свята Русь-Україна стала душею, духовним типом українського народу з його єдиною соборною церковною самосвідомістю. Це та Свята Софія української душі, що проявляється в гармонійному духовному єднанні з Божественним началом, в якій зосереджено увесь творчий потенціал нашого народу. Цим живилась і його державність, і його народність, і його культура та ментальність, як втілення української "софійної" душі.

Тому "українськість" поступово стала духовною ознакою.

На жаль, сучасна Україна в громадському та державному житті все більше відсторонюється від тієї духовності та ідеалів Святої Русі-України, Святої Софії - Премудрости Божої. Українська історіографія, під впливом "німецьких" мод, також відкинула цей духовно-ідеологічний стрижень українського минулого. "Оті джерела наших традицій, - справедливо зазначає в праці "Дух нашої давнини" Дм. Донцов, - інтелігенція народолюбна або понижала й нищила, або приймала лише поверхово, даремно намагаючись погодити їх з новими ідеалами маси... Саме з цієї причини ми сьогодні не вповні досягаємо духовний потенціал, що закладений в нашому минулому. Ми не бачимо, що наша батьківщина є спадкоємицею не УССР, УНР чи Гетьманщини XVII ст., а вдягненої в національно-державну могутність Святої Русі-України, на плечі якої Провидінням Божим покладено велике служіння.

"Ідеологи черні - зауважує Дмитро Донцов, - осуджуючи культуру Київської Русі... осуджували її боротьбу за Віру й Церкву (в тодішніх поняттях - за націю й культуру), протиставляючи тій боротьбі вигідництво і спокій смерда, осуджували шляхетність... Як героїчну культуру Київської Держави, так і героїчну культуру київської і козацької духовності відкидала наша демократія... Виходячи з інтересів і кругозору сільської громади або хутора, з кругозору хохла, що "не в його дусі була державність", - прийшли до пропаганди злиття України з Московщиною. Це було нове санкюлотство, його апотеоза в політиці, в культурі, в соціальним будівництві, в релігії. Це була спроба сплебейти наш національний ідеал, спроба, яка довела в політиці до ідеалу Шельменків і пізніше тиранолюбства, в соціальним житті - до ідеалу татарських людей, в культурним - до безбожництва, до адорації матерії, "блага загального і матеріального добробуту", в мистецтві до ідеалізації загумінкової ідилії, розслаблюючої і вбиваючої енергію, в літературі до ідеалізації сірої людини, з її упадками й егоїстичними вибриками... Це був кодекс вартостей навіть не здорової народної маси, а кодекс вартостей плебея. Тому відгородилась народницька інтелігенція від культури старого Києва, від князів, старшин, провідників, отшельників і аскетів, взявши собі за взірць національного відродження селянина, простолюдинна, хуторянина, хохла з домішкою ідеалів Базарових і Марків Волохових, ідеалів здеклясованої голоти. Належачи до верстви підвладної, та інтелігенція і скінчила як верства підвладна..." ("Дух нашої давнини").

Ось, виявляється, в чому причина наших історичних Руїн і митарювань. Не "нешасна доля", а втрата власних віковичних національно-духовних орієнтирів, духовно-історичної тверді під ногами спричинює усі наші негаразди і падіння. Інтелігенція - це свого роду "мозок нації". Якщо ж "мозок" перебуває у стані амнезії, то й все "тіло" перебуватиме у хворобливому, недієздатному стані. Однак у будь-якого тіла, навіть у паралізованого, неодмінно є душа. І

про що б не марила наша "хлопоманська", знедуховлена і обезличена інтелігенція, душею Великої й Соборної України була, є і буде саме "Свята Русь-Україна", її "софійні" духовні ідеали і цінності. Це немов та внутрішня людина людини зовнішньої.

Свого часу психолог проф. Євген Онацький наголошував, що "емоційність (яка визнається ним характерною рисою української психічної настанови, - авт.) є великий дар Божий, бо вона лежить в основі кожного мистецтва, кожної творчості". Давньоукраїнському емоційно-чуттєвому темпераменту християнство прищепило оті "розум, логіку, пам'ять й волю", про які пише В. Липинський, що і зумовило його несподіваний і швидкий пасіонарний сплеск. Аскетизм і вольовість Слов'янського Православ'я з його високими шляхетними чеснотами і суворими догматичними обмеженнями приборкували емоційно-руїнницьку стихію слов'янської душі, спрямовували її від анархії і безладу до порядку, від розпусти до благочестя, від руїнництва до творчості, від варварства до культури і аристократизму духу. Як бачимо Православ'я - це і є душа українського народу, його одвічна, довершена і самодостатня національна ідея. В Православ'ї український народ постав як повноцінна нація, в Православ'ї розкрилась його творча сила. "Свята Соборна Віра Права - Це все одно, що й Україна: Це споконвічна наша слава, Це рідна матінка єдина", - поетично вигукує Митрополит Іларіон (Огієнко). Відібрати від народу цю першооснову ознаку - значить відібрати його національну самобутність, позбавити його власного "самовираження", "самодостатности", справжньої "українськості". З цього висновок: лише за нового "охрещення" України, повернення до тисячолітніх духовних першоджерел і дороговказів можливий її новий світовий злет у третьому тисячолітті. В цьому й прихований справжній сенс нашого "Явного Покликання" ("Manifest Destini"). Але такий "поворот" знову ж таки не слід розуміти у вузькому, примітивному зовнішньо-побутовому "архаїчно-середньовічному" прояві. Повернення "до традиції старої України" полягає у внутрішній переоцінці цінностей, перенастанові власної свідомости, поверненні духовним чинникам їхнього належного першоосновного значення, як то було у наших пращурів. Лише такий шлях здатен вивести наш народ з тої глибокої духовної, культурної, політичної та економічної кризи, в якій ми усі опинилися, перетворити Україну з пасивного об'єкту на активний суб'єкт світової історії, повернути їй втрачену велич і славу. Адже шлях до загальнолюдського лежить через національне. Але до національного - через духовне. Духовним же стрижнем української нації може бути лише самобутнє Київське Православ'я та його невмирущі духовні ідеали - "Свята Русь-Україна" і "Новий Єрусалим", з яких живились і продовжують приховано житись донині всі її життєдайні сили.

м. Чернігів

I remember...

Nadiya Mirchuk

This is a story for Kristin, whose grandfather lived in a village near Romny.

I remember.

We lived in Romny, a small town in the Sumsky district of Ukraine. It was early spring of 1933. People were hungry. Only employees of the railroad got any bread. Railroad employees received bread only because it was important for the Soviet government to make sure that the trains carried food out of Ukraine as efficiently as possible.

My father and aunt both worked for the railroad and so our family got bread for two workers. Part of the bread we exchanged for other supplies – milk, potatoes, and beans. Because of this, we lived better than the villagers who raised this produce. In addition to this, we exchanged bread for bychky – small dry salty fish with big heads. Since so little food was available, bychky was a real treat.

My brother, who was five years old, would eat anything. He would say “It does not matter whether or not it’s cooked – I will eat it”. I laugh now to think of it – and whenever, later in life, he would say he didn’t want to try a certain food, I would remind him that he used to eat anything.

Once my mother sent me to the store. As I was returning, a woman came up to me and told me that my mother sent her to bring me to her, as she was visiting some friends in the neighborhood.

I went with her. Suddenly, I heard a woman’s voice. “Manka, where are you taking that child?” The other woman was a neighbor. She took my hand from Manka and told me “Never listen to a stranger. There are a lot of hungry people and anything can happen.” The neighbor took me home and told my mother what happened. I got it good from my mother.

From then on, I was more careful – looking with fear at the people on the street. I also noticed details that had previously escaped me. Most of them were men in tattered clothes. They sat on the ground, begging for food. They would not say anything – but just stretch their hands pleadingly towards people passing by. Then I noticed others just lying there and realized that they were dead. As days passed, I noticed that the bodies would be gone, but other people, also in tattered clothes, would take their place, asking for food.

Some of these people sat by the Torgsin. This was a store opened by the government in order for it to get gold in exchange for food. Prices were high at this store, however. Trading in one ring might get you one loaf of bread.

One evening, my parents took us to see a play staged by amateur artists employes at the railroad, including my beautiful aunt Nata. Returning home, we stopped at a crossing corner to let three wagons go by. The wagons were the kind used for transporting hay – big wagons covered with tarp. The first wagon went by, and then the second. As the third wagon went by us, a gust of wind lifted the tarp. Instead of hay, the wagon was filled with dead bodies. The bodies were just bones covered with skin, their limbs lying every which way, as if they were dry branches.

No one said anything, but my brother and I never forgot what we saw. Both of us would have bad dreams. My brother would cry in his sleep until my mother would wake him up to interrupt his nightmare.

For the people who lived in the villages outside the towns, life was extremely difficult. Even though there was a good harvest that year, villagers were dying if hunger because the government confiscated all crops. People were arrested on made up charges and placed in labor camps.

This happened to my uncle who lived in a far away village of Sirivka, close to Kremenchuk. He was arrested and sent to the labor camp in Ural, and the family’s food was taken so that his wife and two small daughters were left to starve.

After this, my uncle’s wife, Halyna, wrote to us asking us to take care of one of the daughters. When my mother arrived in Sirivka, the younger daughter was dead. The older daughter, Nadiyka, had dysentery and was very weak.

My mother brought Nadiyka back to Romny and took her to the hospital. Every day, my mother would visit Nadiyka to bring her food and to see that Nadiyka was getting good care. Nadiyka got worse and died.

I remember the day she died vividly. We have just brought the body home for the funeral. We are all standing in the same room with Nadiyka’s little body.

I am looking at her hat so I would not

have to look at her face or body. A white louse starts crawling from under the hat. My mother also noticed the louse and pushed it back under Nadiyka's hat, telling us "No one should take anything from the dead". I remember this moment, but I have managed not to remember how Nadiyka looked in death.

I was home alone, sitting in the kitchen on the second day after the funeral. Nadiyka's mother, Halyna, arrived. Her eyes filled with tears as she asked me. "What did you do with my Nadiyka?" I did not know what to say, so I just looked at her. I don't remember what happened after that. Did my aunt stay with us? What did my mother say to my aunt? It's all forgotten - there is no one left to ask.

While people in Ukraine starved, the bigger cities in Russia had food for sale. I remember the time my mother went to Leningrad and bought some grains to use in making soup. We exchanged some of the grain for a small piece of pork skin. My mother smeared a warm skillet with it and then fried onions in the skillet to make zamaszchka, The zamaszchka was small onion morsels, fried until black, which made soup taste so much better.

Preparing this gave my mother a lot of satisfaction. I now realize that my mother did not blame government. She did not expect help from anyone but did want to find a way out from a difficult situation and take good care of her family.

One day, my mother took my brother and me to visit friends. Their father worked for the railroad, and the children were about the same age as my brother and me. As we came into their kitchen, the children were eating. My mother whispered to us "Poor children. The soup does not even have zasmashka. Tell them that you aren't hungry".

We did as my mother asked, and stood looking at the soup. My brother blurted out "You have good soup. Our mother cooks with flies". Before my mother could say anything, the children's mother said. "O, poor child! Sit and I will give you some soup".

My mother was so angry! All her efforts to have soup with zamaszchka (flies, to my brother) and to take good care of her children were suddenly replaced with rumors that she cooked soup with flies!

Around that time, we received a letter from my grandmother that times were bad. My grandmother was a smart and energetic woman who wanted to be independent. Though she had four children, she did not want to be just a housewife and so she worked to have income of her own.

However, conditions that spring were so bad that her mind and energy could not keep them from going hungry. Even the fact that my grandfather worked in a bakery for 65 years did not help. The bakery was closed because of a shortage of flour.

My grandmother went to Moscow to buy food. However, by then, the

Soviet government realized that people from Ukraine were going to Russia to buy food. They then decreed that no food could be brought into Ukraine from Russia. So when my grandmother bought flour, it was confiscated when the train reached Ukraine.

Each day, my mother would save some bread and other food so that she would be able to help my grandparents in Kremenchuk. We went to visit them and brought the food. When my grandfather saw the bread, he said "I never thought that, after working over sixty years in a bakery that I would have to go without bread? What kind of government is this?" Even though I was still a child, I knew that speaking like that was dangerous.

As it got warmer that spring, it became time for planting. Most townspeople did not have gardens, but the government had given out some potatoes for planting in plots out of town. While others ate the potatoes, we cut the potatoes into small pieces for planting. Our plot was so far away from the town that we had to take a train for about an hour to get to it.

In the summer, as potato plants started to produce potatoes, we took turns with our neighbors to watch our plots, day and night, so that no one would steal our potatoes. Thanks to our efforts and the rich Ukrainian soil we had lots of potatoes. There was no hunger for us anymore.

Ольга Змага – Хоралець

ЦЕРКВА СВ.МИХАЙЛА І СВ. ЮРІЯ ВІДЗНАЧИЛА 75-ЛІТТЯ ГОЛОДОМОРУ

9-го грудня 2007 року в церкві св.Михаїла і св.Юрія в Міннеаполісі, шт.Міннесота, після святої Літургії, була відслужена Панахида за всіх жертв штучного голоду 1932-33 років та всіх замучених, закатованих та засланих безбожною комуністичною владою на Сибір українців. Панахиду відслужив настоятель парафії прот. Євген Кумка при співі церковного хору, яким керував п. Андрій Каркоць. Присутні тримали запалені свічки. Американський прапор тримав Юрій Педенко, представник молодшої генерації, а український – з чорною жалібною стрічкою тримав п.Михайло Каркоць, представник старшої генерації. Після закінчення панахиди присутні перейшли до парафіяльної залі, яку відповідно траурно прибрала голова сестрицтва пані Ліда Голуб. В залі хор проспівав молитву "Отче наш" та "Вічну пам'ять". Отець Євген виголосив змістовну доповідь про Голодомор, а також згадав про боротьбу українського народу проти червоного окупанта та закінчив невідрадним сучасним станом, який існує тепер в Україні.

(Закінчення на ст. 24)

My grandmother went to Moscow to buy food. However, by then, the

Перед іконостасом – митроф.прот. Володимир Ханас з ювілярами Іваном і Лідєю Гуликами та їхніми синами Володимиром і Валентином, які стоять по боках.

ШІСТДЕСЯТИЛІТТЯ ПОДРУЖНЬОГО ЖИТТЯ І. і Л. ГУЛИКІВ

Вшанування етапних ювілеїв надзвичайно працьовитих парафіян уже давно стало традицією в парафії св. Покрови у Філадельфії. І так цього року, парафіяни відзначили 60-ліття подружнього життя Івана і Лідії Гуликів.

Панство Гулики – давні дійсні члени парафії, ще з 1952 року. Іван Гулик 16 років є членом Парафіяльної ради, де він займає посаду фінансового секретаря, а в свій час він також був членом Контрольної комісії. Лідія Гулик належить до Сестрицтва св. Ольги й довгі роки співає в церковному хорі. "Усі роки ми старалися, щоб усе було добре для парафії" – каже пан Гулик.

Вшанування ювілярів розпочалося в церкві після св.Літургії, коли настоятель парафії о.прот.Володимир Ханас привітав Івана і Лідію Гуликів з їхнім 60-им ювілеєм, дав їм святу Просфору і побажав їм многих літ та Божого благословення, а церковний хор під

орудую рег.Петра Гурського проспівав їм величне "Многії літа" о.Петра Турчанінова.

В парафіяльній залі, куди зійшлися парафіяни, ювілярів чекали інші почесті. Культосвітиній референт і секретар Ради п. Іван Праско привітав ювілярів і відрекомендував пані Станіславу Корніюк, референтку Суспільної опіки сестрицтва св. Ольги, яка прочитала панству Гуликам чудово написане привітання-картку, вичисляючи їхні довершення та бажаючи їм від імені о.Володимира, паніматки Орисі й усіх парафіян і прихожан –всього, що є найкращим у житті. Після цього сестриці Антоніна Погоріленко і Ріта Послушна піднесли Іванові і Лідії Гуликам святковий торт і гарний букет квітів. Цілою залю було відспівано трикратно Многоліття.

Ювіляри були зворушені такою увагою до них, дякували всім, попросили порізати торт і частувати ним усіх, а парафіяни і прихожани підходили до них і ще особисто вітали їх з таким знаменним ювілеєм.

(Закінчення із ст. 23)

75-ЛІТТЯ ГОЛОДОМОРУ

Після того відбулася символічна перекуска: пісний суп і шматочок хліба, який приготували сестриці Марія Смага та Марія Руденко. Потім було висвітлено документальний фільм режисера Святослава Новицького під назвою "Жнива розпачу", де присутні побачили страхіття голоду в Україні. На закінчення жалібною програми, під акомпонемент

о. Євгена на баяні, хор і всі присутні відспівали пісню "Чуєш, брате мій".

В неофіційній частині наші сестрички Лідія Голуб, Марія Смага та Марія Руденко подбали про те, щоб усі присутні могли підкріпитися смачними канапками, чаєм і солодощами. Під час перекуски присутні мали нагоду проглянути другий художній фільм режисера Олесь Янчука "Голод – 33". Від пережиття побаченого в багатьох присутніх були сльози на очах.

*Report of the United
Ukrainian Orthodox
Sisterhoods at the
Metropolitan Council
Meeting
February 7th, 8th, 9th,
2008.*

**ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТІ
ОБ'ЄДНАННЯ
УКРАЇНСЬКИХ
ПРАВОСЛАВНИХ
СЕСТРИЦТВ НА
ЗАСІДАННІ РАДИ
МІТРОПОЛІЇ
7, 8 і 9 лютого 2008 р.**

*Your Beatitude Metropolitan Constantine,
Your Eminence Archbishop Antony,
Reverend Fathers and esteemed members of the
Metropolitan Council:
GLORY TO JESUS CHRIST!*

It gives me great pleasure to greet you on behalf of the UUO Sisterhoods.

Fundraising for the Patriarch Mstyslav Museum and for the memorial monument to those who lost their lives during the Forced Famine is our dominant project for the last nine years and when needed we are ready to give \$300,000.00

To raise funds the UUOS sponsored in Bound Brook our Fourth Ukrainian Fall Festival, bazaar and sent countless appeals for donations.

We had the pleasure to welcome a new member of the UUOS - St. Olga's Sisterhood, St. Vladimir Church, Pittsburgh, PA.

The UUOS also provided assistance for the following:

\$15,240.00 for renovations of St. Andrew's Church,
\$2,400.00 – stipends for students in USA,
\$1,300.00 - Humanitarian aid,
\$1,000.00 - St. Sophia's Seminary,
\$1,000.00 - Luncheon for Ukrainian diplomats,
\$ 300.00 – UOL, All Saints Camp,
\$ 300.00 – Ukrainian Orthodox Word,
\$ 500.00 – S. Petlyura's Library in Paris,
TOTAL \$ 22,000.00

The UUOS assistance to Ukraine:

\$6,000.00 – stipends for needy students
\$7,662.00 – Humanitarian aid,
\$2,500.00 – Kharkiv and Poltava Eparchy,
\$ 300.00 - for the Church in Volyn;
TOTAL \$16,462.00

Packages (total weight 3,103 lbs) with computer, books, our publication "Faith" and humanitarian aid were sent to various regions of Ukraine.

Nadiya Mirchuk, president UUOS

***Блаженніший Митрополите Константине,
Високопреосвященніший Архиепископе Антоніє,
Всечесніші отці, шановні члени Ради Митрополії!***

Маю приємність вітати вас від Об'єднання Українських Православних Сестрицтв.

ОУПС першим розпочало і продовжує вже на протязі 9 років збірку на будівництво музею ім.Патріярха Мстислава та пам'ятник жертвам голодомору в Україні в 1932-1933 роках, і при потребі передамо 300 тисяч доларів.

Для збірки фондів спонсорували вже четвертий Український осінній фестиваль, базар під час Провідної неділі, проводили збірки та висилали подяки за надіслані пожертви із проханням дальшої підтримки праці ОУПС щедрими дарами.

Мали приємність вітати нове сестрицтво св.Ольги при церкві св.Володимира в м.Піттсбург, шт. Пенсильванія, яке стало членом Об'єднання.

Крім збірки фондів на будівництво музею та його утримання, Об'єднання приділяє допомогу на різні цілі, а саме:

\$15,240.00 на реставрацію церкви-пам'ятника св.Андрія;
\$2,400.00 на стипендії студентам у США;
\$1,300.00 на суспільну опіку;
\$1,000.00 на семінарію св. Софії;
\$1,000.00 на прийняття дипломатів з України;
\$300.00 УПЛізі на "Табір всіх святих";
\$300.00 на "Українське Православне Слово";
\$500.00 для бібліотеки ім.Симона Петлюри в Парижі;
Разом \$22,000.00

Допомога в Україні:

\$6,000.00 – стипендії студентам;
\$7,662.00 – суспільна опіка;
\$2,500.00 – Колегія ім.Патріярха Мстислава в Харкові;
\$300.00 – Церкві на Волині;
Разом - \$16,462.00

Вислали 3,103 фунти гуманітарної допомоги, з компютером, книжками та журналами "Віра".

Надія Мірчук. Голова ОУПС

Нам пишуть..

З новим роком сердечно вітаємо і бажаємо Вам на Різдво віхи, радості, щастя безкрайнього, щоби небо безхмарне було.

Добрий день, пані Надіє!

Дуже дякую Вам за журнал "Віра", де надруковано моє оповідання про Чорнобиль, а також дуже вдячний Вам за фото Владик. Стільки радощів було, стільки тепла, що горіла моя душа.

У нас у Полтаві у Каплиці св.Юрія Переможця є парафіяльний альбом, де є Владика Антоній, який в 2003 р. із групою прочан приїздив до нас і фотографувався разом із нами.

Дуже скорбимо з приводу смерті бл.п. Архиепископа Всеволода.

Ваші спогади в журналі "Віра" про відкриття пам'ятника св. кн. Ользі в 1987 р. запали мені в душу, особливо коли Бог допоміг Вам дошити покриття на пам'ятник св.кн.Ольги.

В цьому році була проща в Галичину, яку очолив Владика Ігор. Ми побували у Львові, Гошиві, Уніві, Зарваниці. В Миколаєві, Львівської обл. нас дуже тепло зустрічали хлібом-сіллю місцеві діти в українських костюмах. Було дуже приємно, аж сльози виступали на очах. У Львові були на могилі бл.п. Патріярха Димитрія. Він був у Вас в Америці у 1999 р. разом із Владикою Ігорем.

Олександр Хорунжий з родиною, Полтава.

Дорога пані Надіє, щиро вітаю Вас і всіх сестриць із Новим Роком та Різдвяними Святами!

Нехай Новий рік буде вдалим, а світло Вифлеємської зорі оновлює Ваші серця радістю, а оселі затишком. Міцного здоров'я і добра! Ще раз дякую за все, що робите для нас, всієї Свято-Дмитрівської парафії. Вітання від усіх із Харкова.

Тетяна Трофименко

Дорогі сестриці!

Меморіальний фонд ім.Симона Петлюри в Чікаго висловлює Вам щире подяку за пожертву для "Української Бібліотеки ім.Симона Петлюри" в Парижі.

Ваш щедрий дар у сумі \$500.00 надасть змогу професійно здійснити компютеризацію унікальних архівів державного будівництва Української Народної Республіки.

Ваше ім'я буде записане в Золоту книгу жертводавців!

Роман Заяць, скарбник

Нова радість стала! Нехай в 2008 році нова радість стане!

Вітаю сердечно наших Сестриць-Берегинь! Дай, Боже, Вам сил, здоров'я, витривалості у Вашій праці! З Вірою, Любов'ю та Надією,
Ваша Оксана Радиш

...Водночас пересилаю передплату на журнал. З великою увагою і признанням читаю Ваш журнал.

Особливо цікавою є стаття прот. Д. Бурка про Петра Ніщинського.

Наталія Іщук-Пазуняк

Шановна пані Мірчук, посилаю мою передплату на журнал "Віра" і 30 доларів на Видавничий фонд.

Приємно читати тепер "Віру": статті про народне мистецтво, укр.ношу, про мистецькі вироби. Саме це цікавить жінок на еміграції.

Ми є парафіянами УПЦеркви в США, одержуємо Українське Православне Слово" і читаємо його.

З глибокою пошаною, Є. Громницька.

Dear Smile Train Supporter:

I'm sure this is not the first "thank you for your donation" letter you've received from a charity. But I can assure you that no charity has ever appreciated your donation more than we do! As a donor, there are a few things I would like you to know.

First of all, not one nickel will go to pay for any non-program spending such as fundraising, overhead etc. 100% will go to programs. I also want you to know the tremendous impact your donation will have. The cleft surgery we provide costs as little as \$250, and yet it gives a child not just a new smile, but a second chance at life. Your generosity will help poor children in 71 countries around the world.

Finally, I want you to know how much we appreciate your support. We're a small charity with just 30 people. We receive no support from the government and very little from corporations and foundations. 99.9% of our donations come from generous individuals like you. If I may, over the next few months I'll send you some letters, stories and pictures to show how your generosity is making a difference.

Until then, thanks again for helping us help these kids.

Brian

Co-Founder and President

Нам пишуть..

Добрий день,
дорога пані Надіє!

Дуже приємно було отримати Вашого листа. Його мені пере'дав 10 грудня отець Ігор в нашій парафії. Я додому летів, як на крилах, щоб швидше поділитися радістю з родиною. Дружина Оля, дочка Антоніна і син Герман були дуже задоволені і вдячні Вам. як і я за такий теплий і

приємний лист. Ваш лист додає мені радості і наснаги у вільний час і під час роботи.

Я дуже вдячний Вам, що Ви при всій своїй зайнятості знайшли час відповісти мені на мого листа.

Мені і всій моїй родині дуже подобається Ваш журнал "Віра", хотів би його виписати, але не маю такої змоги і задоволений тим, що беру цей журнал читати в парафії і роблю копії статей.

Дорога пані Надіє, дуже цікаво було б прочитати Ваш спомин про Голодомор в Україні. Мій батько Петро Федорович Хорунжий, пережив теж Голодомор на Київщині, коли йому було 12 років. Батько моєї дружини – Цебржинський Ігор Владиславович теж був дитиною 9 років під час Голодомору. А його батько – Цебржинський Владислав Брониславович, дідусь моєї дружини, був розстріляний в 1937 році під час Сталінських репресій. Він був лікарем.

Я виписую газету "Наша Віра", яку редагує Євген Сверстюк. Хочу привести цитати з його статті про Голодомор в Україні в 1933 році: 27 листопада упала стіна лжі, що приховувала від світу геноцид української нації 1933 року. В листопаді 2006 р.

Президент України
Віктор Ющенко на повен

голос сказав правду про геноцид і вперше в Україні зорганізував відзначення Дня скорботи в останню суботу листопада".

Правда про Голодомор ніколи не вмере в моїм серці, в серці моєї дружини і наших дітей. Вічна пам'ять всім тим, хто помер голодною смертю в період керівництва Сталіна.

Наша дружна родина готується до Новорічних свят, готуємо скромні подаруночки один одному і нашим родичам. Незабаром у донечки Тонечки буде сесія в Університеті. Вона ретельно готується до іспитів. Синочок Германчик готується здавати академконцерти в музичній школі і в Малій Академії мистецтв. Він часто хворіє і пропускає школу. Зараз мама з ним ходить до алерголога, в нього признали алергію і тепер йому роблять проби. Кожен рік ми проходимо Чорнобильську медичну комісію. Герочка наш стоїть на обліку в гастроентеролога по поводу гастрита, в кардіолога наблюдається з кардіопатією. В минулому році він був запрошений, як чорнобильська дитина, до Італії на оздоровлення. Він зостався дуже задоволений і має багато цікавих вражень.

Саєнко Олександр повідомив мене, що відповів Вам на листа і написав за себе.

Пані Надіє, висилаю Вам декілька фотографій. Ми дуже любимо фотографії і маємо окремий альбом, присвячений фотографіям з каплиці, прощі (паломництву), де не вистачає фотографій з Блаженнішим Митрополитом Константином (Баганом), Архієпископом Антонієм...

З глибокою повагою до Вас і щирою молитвою, родина Хорунжих: Олександр, Ольга, Антоніна і Герман

Вельмишановні члени Об'єднання Українських Православних сестрицтв!

Христос рождається, небо всміхається, сходить зоря: цими словами вітаюся з Вами й бажаю добра! Дякую щиро за Вашу невтомну, безкорисливу і колосальну працю, яку Ви робите для України.

З великою пошаною до Вас і побажаннями міцного здоров'я ще на многі роки,
Ваша Ірина Бойко Паар, Торонто.

Дорогі Сестри! Гаряче вітаємо Вас із святом Різдва Христового 2008 року Божого. Бажаємо Вам міцного здоров'я, успішної праці на благо Церкви й України, родинного щастя.

Свято-Юрїївська парафія Полтави

Прот. Ігор Литвин

СВІТАЙ ПАМ'ЯТІ ЄВДОКІЇ ЛІМОНЧЕНКО

о. Олексій, Валя, Ніна, внуки й правнуки.

Євдокія Тарасовна Лімонченко (родом Пашенко) упокоїлась в Бозі 21-го грудня 2007 р. в Арлінгтоні, шт.Вірджінія.

Євдокія народилася в селі Павлиш, Онуфрієвського району, в той час Хмельницької губернії, пізніше Полтавської, а тепер Кіровоградської області, 23-го лютого 1907 р.

Молоді літа Євдокії з її чоловіком Дмитром Федоровичем, проходили в сумних подіях розкуркулення, поневірянь по Донбасі, Голодомору 1932-33 рр., страху єшовщини 1937-38 ; тоді еміграція на Захід і втрата в дорозі, ще в Україні, чоловіка Дмитра Федоровича. Продовжувала подорож на Захід – у невідоме майбутнє з малою дочкою Валентиною. В дорозі було вкрадено її речі та адресу сина Олексія, котрого було забрано ще раніше до Німеччини як "Остарбайтера". В новорічнім числі української газети Берліну було поміщено оголошення про розшук сина, що й спричинило його залишити Прусю і переїхати до матері в Баварію.

Непевність долі емігрантів у повоєнний час не давала спокою аж до наказу генерала Айзенгавера про заборону насильної репатріації емігрантів до Союзу. Це є картина мільйонів українського народу. Вже в

Америці Господь обдарував Євдокію з її донькою Валею спокоєм і життям Людини.

Нехай же Господь винагородить св.п. Євдокію спокоєм і в Царстві Своім! Вічний спокій!

Р.С.Залишилася і наглядна пам'ятка по св.п. Євдокії. Довідавшись про бажання ОУПС вишити покривці для церкви-пам'ятника св.Андрія в Бавнд Бруці для відзначення 1000-ліття прийняття Християнства в Україні, св.п. Євдокія, маючи вже 80 років, взялася вишити церковним гаптом покриття, використовуючи взір із собору св.Софії в Києві.

Шановна пані Надія Мірчук. Вибачте, що довго не писали. Дякуємо дуже за пакунок з одягом, за допомогу, яку ви надаєте людям, люди які потребують цей одяг дуже вам дякують і просять, щоб ви ще допомогли, якщо можете.

В нас в церкві проводяться такі роботи в цьому році: ошпаклювали храм, провели газове опалення, далі думаємо збирати кошти на іконостас. В нас з матушкою Людмилою народився довгожданний, в Бога випрошений син Серафим, якому тепер 11 місяців.

Нехай Милосердний Господь за Вашу працю дає здоров'я! З пошаною, о. Юрій Устимчук.

Шановній редакції журналу "Віра" висловлюю щиру подяку за надіслані журнали, які стали для мене приємною несподіванкою.

Зміст журналу становить інтерес не тільки як джерело інформації про культурну й історичну спадщину нашого народу, але, у великій мірі, ще і як посібник при розгортанні виховних тем для учнів недільної школи нашої парафії.

*З повагою і вдячністю,
Прот. Микола Берегович*

Vol. 1 (129), 2008

Нам пишуть...

Шановна пані Надіє та редакція "Віри"!

Щиросердечно вітаю Вас із Різдвам Христовим та Новим 2008 роком. Бажаю вам здоров'я, всіляких гараздів, родинного тепла, щастя, щедрої долі, багато симпатиків(читачів), творчої наснаги.

Уклін Вам за Вашу "Віру". Це дуже потрібний та цікавий журнал. Буду обов'язково читати та прилучатись до співпраці. Хай завжди перебуває з Вами Божа Благодать, а Матір Божа оберігає Вас!

Віктор Степанюк, Рівненська обл.

Шановна пані Надіє!

Висловлюю глибоке співчуття з приводу смерті бл.п.Архиєпископа Скопельського УПЦеркви в США Всеволода (Майданського).

Вічна Йому Пам'ять!

Дякую Вам за Ваш дарунок, хрестик, за вітання, фотографію та за материнське тепло.

Олександр Саєнко, Полтава.

СВІТАЙ ПАМ'ЯТІ ГАЛИНИ ІЛЬЧЕНКО

Родина

*...І серце рветься з болю, жалю,
Невпинно сльози все течуть
Чорнішої нема печалі
Бо ти пішла в останню путь*

26 січня 2008 року відійшла у вічність довголітня сестриця, турботлива мама, любима бабуся і прабабуся Галина Ільченко. На 86-ому році життя, після короточасної хвороби, перестало битись серце дорогої нашої мами, яка все своє життя працювала для сестрицтва, для громади, родини і церкви.

Народилась на Полтавщині, Гадзяцького району, в 1921 році, в родині Паровченків. За її словами, дитинство було дуже коротке. Родину, що вміла працювати, дуже скоро розкуркулили, забравши все, а родину з малими дітьми викинули на вулицю. З самого дитинства зазнала біди і голоду у ті страшні 1932-1933 роки. Багато з родини не пережили Голодомору.

Ще на Україні закінчила вчительський технікум і працювала вчителькою у школі. Під час війни родина виїхала до Австрії, де народився син Микола. Важкою і нелегкою була доля емігрантів, але і в таборах вчила дітей, організувала самодіяльність. В 1949 році іммігрувала до Бразилії, де активно включилася до громади українців. Будували церкви, відкривали школи, диригувала церковним хором. Довгий час була головою сестрицтва. У Бразилії народилась дочка Оля. У 1962 році родина переїжджає до Америки. Покійна працювала на фабриці у Світлика, вчила дітей у школі, працювала в сестрицтві, була довгі роки його головою. Її невтомні руки разом з іншими сестрицями приносили велику і незамінну допомогу в будівництві нашої церкви. Вміла організувати людей не тільки для праці, але і для відпочинку, організували різні вистави і концерти, декламували вірші, співали українські пісні. І куди б доля не закидала родину Василя і Галини Ільченків, вони завжди дбали про рідну мову, українську культуру, наші традиції, а також і про те, щоб навчити не тільки своїх дітей і онуків свого українського, але вони завжди старались мати маленьку рідну Україну у своєму серці, в своїй душі.

Разом із сестрицями варили вареники, пекли паски, вишивали рушники і українські сорочки, невтомно турбувались про прикрашення нашої церкви.

Покійна в смутку залишила сина Миколу з дружиною Марією, внучку Таню з чоловіком Домініком і правнуком Матвієм, внучку

Христину, а також дочку Олю з чоловіком Михайлом Зелезнюком і внуками Михайлом і Андрієм.

Похоронні відправи в церкві святого Юрія Переможця в Ярдвілі відправляв настоятель прот. Петро (Левко) разом із священником о. Михайлом (Гонтаруком) в присутності великої кількості парафіян, гостей і родини. На цвинтарі у Бавнд Бруці провести в останню дорогу прийшов наш дорогий Владика Антоній, Архієпископ Української Православної Церкви в США. Він відслужив літію разом із священниками, підтримав родину, бо дійсно знав покійну, яка завжди турбувалась про нашу УПЦеркву, наше сестрицтво, нашу громаду. За її активну участь в організації і підтримку Об'єднання Українських Православних сестрицтв. Також не забудуть її семінаристи, якими вона опікувалась коли вони перебували в нашій парафії в Ярдвілі.

На поминальному обіді, приготованому нашими сестрицями в пам'ять їх Почесної голови, з глибокою пошаною і любов'ю пом'янули новоприставлену Галину Ільченко онук Михайло і дочка Оля. Також зі словами

підтримки і вшануванням доброї пам'яті покійної виступив голова парафіяльної управи пан Василь Дерєка.

Галина Ільченко була енергійна, талановита людина і велика патріотка. За це її любили і поважали. Такою вона залишиться в нашій пам'яті.

Покійна Галина Ільченко в смутку залишила близьку і дальшу родину в Україні та Росії.

За свою важку працю на користь Церкви, громади та сестрицтва п. Галина Ільченко не один раз була нагороджена почесними грамотами Владики Мстислава та Владики Антонія.

Віра

29

СВІТЛІЙ ПАМ'ЯТІ ОЛЬГИ МАСНИК

О. Матула

Парафіяльна родина Св. Андрія і вся українська громада Метрополії Вашингтону пережила в 2007 році багато втрат. Відійшли від нас у засвіті світлої пам'яті: Галина Дубровська-Шібер, Анатолій Білецький, Марія Дубровська, Константин Степовий, Оля Масник, Микола Француженко, Євдокія Лімонченко, Ірина Левай, Олександр Одарченко. Урочисто й зворушливо прощали ми всіх рідних і приятелів в Останню дорогу і в 40-ий день їх упокоєння. Спійть спокійно, а пам'ять про вас буде завжди з нами!

З великим сумом повідомляємо, що 27 вересня 2007 р., на 75-ому році життя упокоїлася Оля Масник, з дому Шевченко, парафіянка і сестричка храму св. Андрія в Метрополії Вашингтону. В парафії, і в сестрицтві св.п.Оля була дуже активною і допоміжною, повною ініціатив. Вона не змарнувала своїх талантів, а помножила їх. Оля, разом з своїм чоловіком Ігорем зробили величезний вклад в нашу парафію. За його головування був побудований наш храм і закладені підвалини на повне виплачення боргу. Вони жертвенно працювали на "Бінго" із самого початку його заснування. А це означало кожного четверга протягом 20 років посвячувати свій час, вертаючись додому часто після півночі! Оля також довгі роки належала до управи парафії і очолювала мистецьку комісію по оздобі храму, залі і сцени на всі okazji. На Різдво нашу церкву прикрашала ялинка, що завжди була вишукано удекорована, а зірка на її вершку символізувала Вифлеємську зірку, створюючи побожний та святковий настрій. На сцені, удекорованій Олею, кожного року з'являлася нова казка — зі звірятами між ялинками і зоряним небом вгорі. А на Великдень чудові, колосального розміру писанки, квіти й зайчики підносили настрої під час спільних соборних святкувань. Всі наші свята були урочистими завдяки мистецькому хистові і праці Олі. Вікна і стіни залі набули ошатного вигляду завдяки новим порт'єрам і це допомагає у винайманні залі на різні урочисті okazji і допомогло, разом з "Бінго" виплатити борг нашої церкви.

У Вашингтонській громаді Оля проявила свій хист влаштовуючи мистецькі виставки, прихід з яких ішов на громадські або церковні цілі. Довгі роки Оля присвятила вихованню пластової молоді на терені Вашингтону. Вона належала до гуртка старших пластунів "Перші Стежі" і була виховницею новаків, присвячуючи малцям багато праці і любові; один час викладала в школі Українознавства.

Подружжя Масників не лише виховали своїх дітей, Катю і Тараса, на високо-

кваліфікованих фахівців і українських патріотів, але також прищепили їм любов до своєї Православної Церкви. Ми завжди подивляємо всю їхню велику родину.

Оля неодноразово була делегаткою від нашого Сестрицтва на З'їздах Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, включно з останнім З'їздом. Вона активно співпрацювала у Фонді допомоги Україні при нашому сестрицтві і була щедрим жертводавцем. Вже будучи хворою, подарувала дві дюжини високомистецьких писанок роботи свого чоловіка Ігоря, для нашого Великоднього базару, що збагатило цього року наш Фонд Допомоги сиротам на 675 дол., а також подарувала 4 разки янтару (amber).

Завжди елегантна й усміхнена, Оля залишиться в наших серцях чарівною, доброю, жертвенною і працюючою, завжди принциповою та обов'язковою.

Дуже урочисто прощала наша парафіяльна родина Олю в її останню дорогу. Соборні похоронні відправи нашого настоятеля о. Володимира Стеляка з участю протодиякона Святослава Новіцького і о. Тараса Лончини з братньої греко-католицької парафії св. Трійці та соборної Громади і Тризни після Панахиди і на 40-ий день упокоєння, зі спогадами про життя і діяльність покійної Олі, були дуже зворушливими. Особливо зворушливо прощали Олю пластунки словом і співом "Сіріли у сумерках півночі шатра", яку підхопила ціла зала...

Бажанням св.п. Олі і її родини було, замість квітів складати пожертви на нев'янучий вінок для допомоги сиротам в Україні через Фонд при нашому сестрицтві. Було зібрано \$6,095, більшу частину яких вже передано в Україну для чотирьох сиротинців, Смолоскипу і окремим студентам-сиротам, а також розіслано меншими сумами для сиріт в різних областях України, які живуть з бабусями або мамами-одиначками і дуже бідують. *Всім жертводавцям велика подяка!*

Спи спокійно, дорога Олю, а пам'ять про Тебе нехай буде вічною!

Donations to the Kuzmycz-Sydorak Family Scholarship Fund

\$500.00 K. Kuzmycz.
\$300.00 V. Kuzmycz.
\$200.00 M. Sydorak.

Donations to the Renovations Fund of St. Andrew's Memorial Church in South Bound Brook, NJ

\$100.00 V. Gluch.

Donations - Пожертви

Donations 12/07/2007 - 03/10/2008

Donations

to the Museum in So. Bound Brook, NJ

\$5,000.00	S.I. Rak.
\$255.00	St. Mary Sisterhood, Lorain, OH.
\$200.00	St. Mary Sisterhood, Utica, NY, St. Mary Protectress Sisterhood, NY, NY in memory of Danylo Dorozynsky, E. Matkowsky in memory of husband Osyp Matkowsky.
\$150.00	T. Rozhin.
\$100.00	St. Olga Sisterhood, NY, NY, H. Wyhinny in memory of Archbishop Vsevolod, J. A. Leshko, Marta Cehelsky.
\$50.00	F. S. Korniyuk, N. Ilnytzkyj, N. S. Lychyk, M.D., A. Nikorovich, O. Dats, M. Koszman, E. Czumah.
\$40.00	L. Zura.
\$30.00	A. Petrushenko in memory of Alexandra Proskurnia.
\$25.00	St. Mary Protectress Sisterhood, Rochester, NY, Rev. Chubenko, Ukrainian Baseball, NY, NY, A. Cherney, K. Rosandich, L. Shevchenko, K. Krywonos, V. Ortynsky, W. Bohdaniw, A. Mychaluk, A. Craig, N. Czeczulin, I. H. Korhun, Z. Lucenko.
\$20.00	I. Jarosh in memory of Halyna Rempter, H. Howryluk, I. Bojko-Paar, M. Panczenko, M. Griatzky, R. Podolak, V. Schram, V. Rizwaniuk.
\$15.00	D. Olijnyk, M. N. Karkoc.
\$10.00	A. Olijnyk, D. Rak, H. Stepanenko, A. Zabijaka.

Donations to the Museum in So. Bound Brook, NJ in memory of Eudokia Limonchenko

\$1,000.00	V. Limonczenko.
\$500.00	Rev. A. N. Limonczenko.
\$250.00	A. Kulyk.
\$100.00	O. G. Krywolap, W. V. Nikitich, M. Sankow, S. Suszczyk, M. Pereyma, Rev. W. Paszko, Nadiya Mirchuk.
\$50.00	O. M. Filipow, S. H. Maksymjuk, O. Matula, V. M. Garber, T. H. Swieczkowsky, W. Bohdaniw, M. Korzan.
\$40.00	M. Semerey.
\$30.00	J. Francuzenko.
\$25.00	A. Fisher, S. Kravec, A. Dec, N. Bridgeman.
\$20.00	M. Barnaj.
\$10.00	M. J. Tessier.

Donations to UUOS Fund

\$1,500.00	D. Bridger-Johnson.
\$300.00	St. Mary Protectress Sisterhood, S. Bound Brook, NJ.
\$100.00	H. Berovetz.
\$50.00	N. Newmerzhychy, V. Kuzmycz, T. Staroschak, T. Sydoriak.
\$30.00	V. Gluch, O. Radysh.
\$25.00	St. Mary Protectress Sisterhood, Rochester, NY, A. Cherney, H. Prytula.
\$20.00	M. Hnojewa, H. Wyhinny, R. Podolak, V. Schram.
\$15.00	M. Panczenko.
\$10.00	Dr. T. N. Kmeta, D. Olijnyk, H. Stepanenko, A. Zabijaka.
\$5.00	A. Olijnyk.

Donations to the Scholarship Fund

\$500.00	St. Ann Sisterhood, Palos Park, IL.
\$300.00	St. Olha Sisterhood, Silver Spring, MD in memory of Olha Masnyk, V. Limonczenko.
\$100.00	St. Olga Sisterhood, New York, NY, St. Matrona Ladies Society, Carnegie, PA., H. Wyhinny.
\$75.00	V. Korsun.
\$50.00	A. Cherney.
\$30.00	I. Boyko-Paar.
\$25.00	St. Mary Protectress Sisterhood, Rochester, NY, O. Antochy, A. Raniuk, H. Prytula, A. Nikorovich, A. Craig, P. Hursky.
\$20.00	H. Hrushetsky, R. Podolak, I. Stratienko, V. Schram.
\$15.00	M. Panczenko, M. N. Karkoc.
\$10.00	A. Zabijaka.
\$5.00	A. Mychaluk.

Donations to Charity Fund

\$1,200.00	M. N. Mirchuk.
\$250.00	St. Matrona Ladies Society, Carnegie, PA.
\$200.00	St. Olha Sisterhood, Silver Spring, MD in memory of Olha Masnyk.
\$150.00	S. W. Slywotzky.
\$100.00	H. Berovetz, I. Cehelsky.
\$50.00	L. Wasynczuk, St. Sophia Sisterhood, Bloomingdale, IL.
\$30.00	Lt. Col. Stephan P. Hallick, Jr., M. Kozman.
\$25.00	St. Mary Protectress Sisterhood, Rochester, NY, A. Cherney, O. Antochy, V. Presko, L. Shevchenko, H. Prytula, E. Matkowsky in memory of husband Osyp Matkowsky, Rev. G. Bazylevsky, Z. Iluk, A. Craig, I. H. Korhun.
\$20.00	Dr. S. Bilobron, N. Cherniak, I. Boyko-Paar, L. Zura, R. Doroshenko, R. Podolak, V. Schram, M. Pasicznyk.
\$15.00	M. Panczenko.
\$10.00	D. Rak, H. Stepanenko, A. Zabijaka.
\$5.00	A. Olijnyk.

Donations to the "Vira" Press Fund

\$200.00	H. Berovetz.
\$100.00	St. Olga Sisterhood, NY, NY, The Catherine Truchly-Zdoryk Fund, St. Olga Sisterhood, Philadelphia, PA.
\$80.00	B. Wawryszczuk.
\$50.00	N. Newmerzhychy, T. Garbus, V. Kuzmycz, N. S. Lychyk, M.D., Sisterhood of St. Sophia, Bloomingdale, IL, I. Cehelsky, M. Koszman.
\$35.00	St. Mary's Sisterhood, Lorain OH.
\$25.00	St. Mary Protectress Sisterhood, Rochester, NY, A. Cherney, L. Shevchenko, H. Prytula, H. Wyhinny, A. Craig, I. H. Korhun, P. Hursky.
\$20.00	M. N. Karkoc, R. Podolak, V. Schram.
\$15.00	M. Panczenko.
\$10.00	A. Zabijaka, H. Hawryluk, A. Olijnyk, P. Danczuk, D. Rak, I. Boyko-Paar, A. Heretz, V. Ortynsky, P. Chalawa, H. Hrushetsky, K. Denysenko.

Український осінній фестиваль

*26 жовтня 2008 року
Савт Бавнд Брук, Н. Дж.*

*Ukrainian Fall Festival - October 26, 2008
South Bound Brook, NJ*

Читайте наш журнал "BIPA-FAITH" на інтернетній сторінці УПЦ в США
за адресою www.uocofusa.org

Read our magazine "BIPA-FAITH" on the web page of the UOC of the USA
at www.uocofusa.org